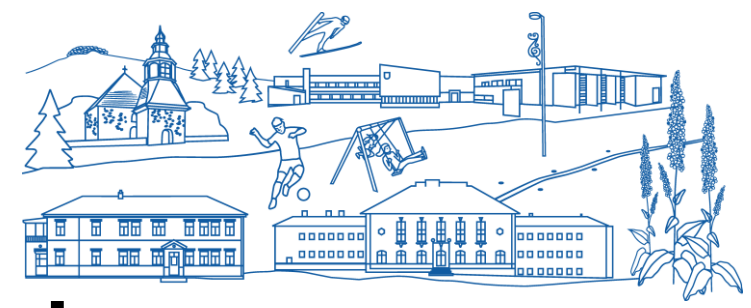

PAIMIO

Hyvinvointikertomuksen raportti 2024

Johdanto hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Paimiossa

- Kunnan lakisääteinen tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia, terveyttä ja elinvoimaa sekä järjestää palvelut kestävällä tavalla (Kuntalaki 410/2015, §1).
- Kunnan on seurattava ja raportoitava asukkaidensa elinoloista, terveydestä ja hyvinvoinnista vuosittain valtuustolle (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, §6).
- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma:

Paimion laaja hyvinvointikertomus on hyväksytty vuosille 2021–2025.

- Samassa yhteydessä laadittiin hyvinvointisuunnitelma, jonka painopistealueet ovat:
- Ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen lapsille, nuorille ja lapsiperheille
- Ikääntyneiden turvallisen ja mielekkään elämän tukeminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaikissa hallintokunnissa
- Elinvoiman vahvistaminen työllisyyden, palveluiden ja työssäjaksamisen kautta

Raportointi ja seuranta:

- Valtuustolle raportoidaan vuosittain hyvinvoinnin tilasta ja toimenpiteiden toteutumisesta.
- Vuoden 2024 hyvinvointiraportti kokoaa tietoa kuntalaisten terveydestä, hyvinvoinnista ja elinoloista.
- Raportin tavoitteena on tukea päätöksentekoa, suunnittelua ja resurssien kohdentamista.

Raportointityökalut:

- Hyvinvointiraportti kattaa THL:n määrittelemät minimitaso-tilastotiedot.
- Aiemmin käytössä ollut Kuntaliiton sähköinen raportointiohjelma on korvattu vuonna 2024 Kuntamaisema-raportointiohjelmalla.
- Tavoitteena on tuottaa entistä selkeämpää ja vaikuttavampaa tietoa kunnan hyvinvoinnin tilasta.

Hyvinvointikertomuksen raportti

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti tiivistää paimiolaisten hyvinvoinnin tilan vuonna 2024. Raportti sisältää:

- Tiivistetysti muutamat keskeiset mittarit ja indikaattorit mm. HYTE –kertoimen määrä, TEAviisarin tulokset ja kouluterveyskyselyn tulokset.
- Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden nostot, toimenpiteiden tilanne ja seuranta.
- Kerran valtuustokaudessa valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Hyvinvointisuunnitelma on työkalu hyvinvointityön johtamiseen ja suunnitteluun, kehittämiseen ja seurantaan.

Oman kunnan HYTE-kerroin, (0-100)

Lähde: Sotkanet

Vuosi	Oman kunnan pisteet	Pisteiden vuosimuutos	Oman kunnan sijoitus
2024	52/100	-16	240

HYTE-kerroin, (0-100)

Lähde: Sotkanet

Vuosi	Parhaat pisteet kunnista	Heikoimmat pisteet kunnista
2024	77	34

Oman kunnan tulosindikaattorit

Lähde: Sotkanet

Vuosi	Oman kunnan pisteet	Pisteiden vuosimuutos	Oman kunnan sijoitus
2024	34/100	-17	288

Tulosindikaattorit

Lähde: Sotkanet

Vuosi	Parhaat pisteet kunnista	Heikoimmat pisteet kunnista
2024	77	30

Oman kunnan prosessi-indikaattorit

Lähde: Sotkanet

Vuosi	Oman kunnan pisteet	Pisteiden vuosimuutos	Oman kunnan sijoitus
2024	69/100	-17	181

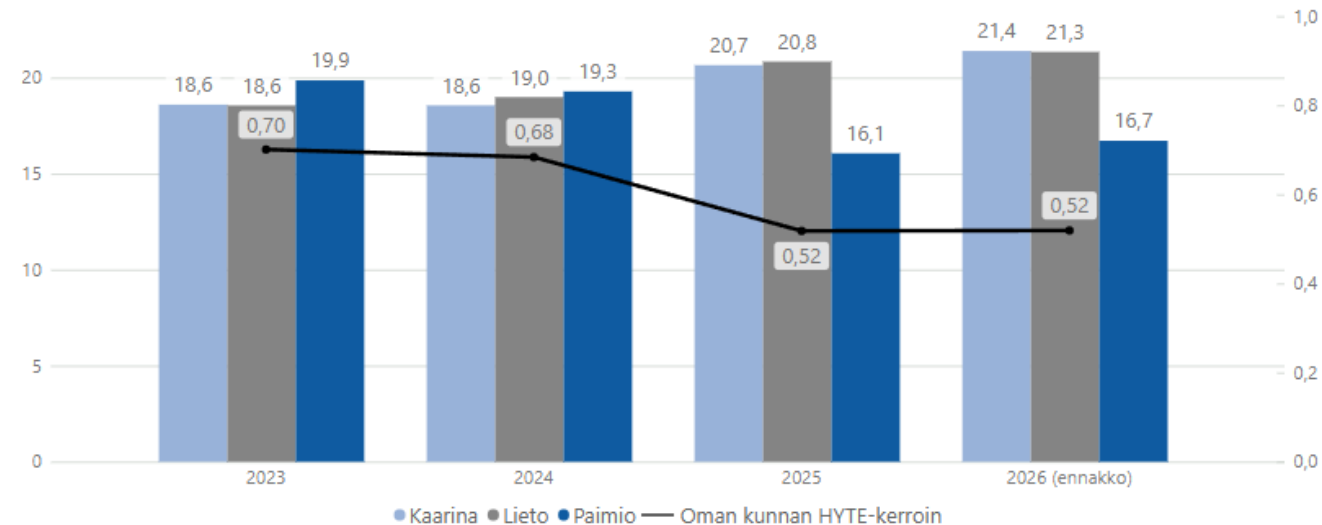
Prosessi-indikaattorit

Lähde: Sotkanet

Vuosi	Parhaat pisteet kunnista	Heikoimmat pisteet kunnista
2024	94	14

HYTE-kertoimeen perustuva rahoitus, €/asukas

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa

HYTE-kerroin – kannustin kunnille hyvinvoinnin edistämiseen

- HYTE-kerroin on valtionosuuden lisäosa, joka kannustaa kuntia edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä.
- Rahoituksen suuruus määräytyy kahden indikaattorityypin perusteella:
- Tulosindikaattorit: kuvaavat saavutettuja tuloksia (50 % lapsiin ja nuoriin, 50 % muuhun väestöön).
- Prosessi-indikaattorit: kuvaavat kunnan tahtotilaa ja dokumentointia.

- Tulosindikaattoreiden keskiarvo:
- Vuonna 2023: 51
- Vuonna 2024: 34
- Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo:
- Vuonna 2023: 86
- Vuonna 2024: 69
- HYTE-kerroin €/asukas:
- Vuonna 2023: 19,30 €
- Vuonna 2024: 16,10 €

Kehityssuunta osoittaa tarpeen vahvistaa sekä tuloksellista että rakenteellista hyvinvointityötä kunnassa.

Prosessi- ja tulos-indikaattorit

Paimio sai erinomaiset tulokset ☺;

- Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus
- Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa
- Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja
- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista
- Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla
- seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
- Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
- Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä
- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa
- Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen
- Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.

Parantamisen varaa seuraavissa indikaattoreissa ☹;

- Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
- Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä
- Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä - TEA, pistemäärä
- Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen
- Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten ennakkoaikeiden arviointiin.

ASUKASMÄÄRÄ

101 684018

KUNTAVALIKKO

- Hae
- Äänekoski
 - Ähtäri
 - Ahvenanmaa
 - Ahvenanmaa MK
 - Akaa
 - Alajärvi
 - Alavieska
 - Alavus
 - Asikkala
 - Askola
 - Aura
 - Brändö
 - Eckerö
 - Enonkoski
 - Enontekiö
 - Espoo
 - Etelä-Karjala MK
 - Etelä-Karjalan hyvinvointialue
 - Etelä-Pohjanmaa MK
 - Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Etelä-Savo MK
 - Etelä-Savon hyvinvointialue

IKÄRYHMÄ

- Syntyneet, alle 1-vuotiaat
- Varhaiskasvatus, 1-6-vuotiaat
- Peruskoulu, 7-15-vuotiaat
- Toisen asteen koulutus, 16-18-vuotiaat
- Työikäiset, 19-64-vuotiaat
- Eläkkeelle jäävät, 65-74-vuotiaat
- Hoito- ja hoivapalvelut, 75-84-vuotiaat
- Hoito- ja hoivapalvelut, 85+-vuotiaat

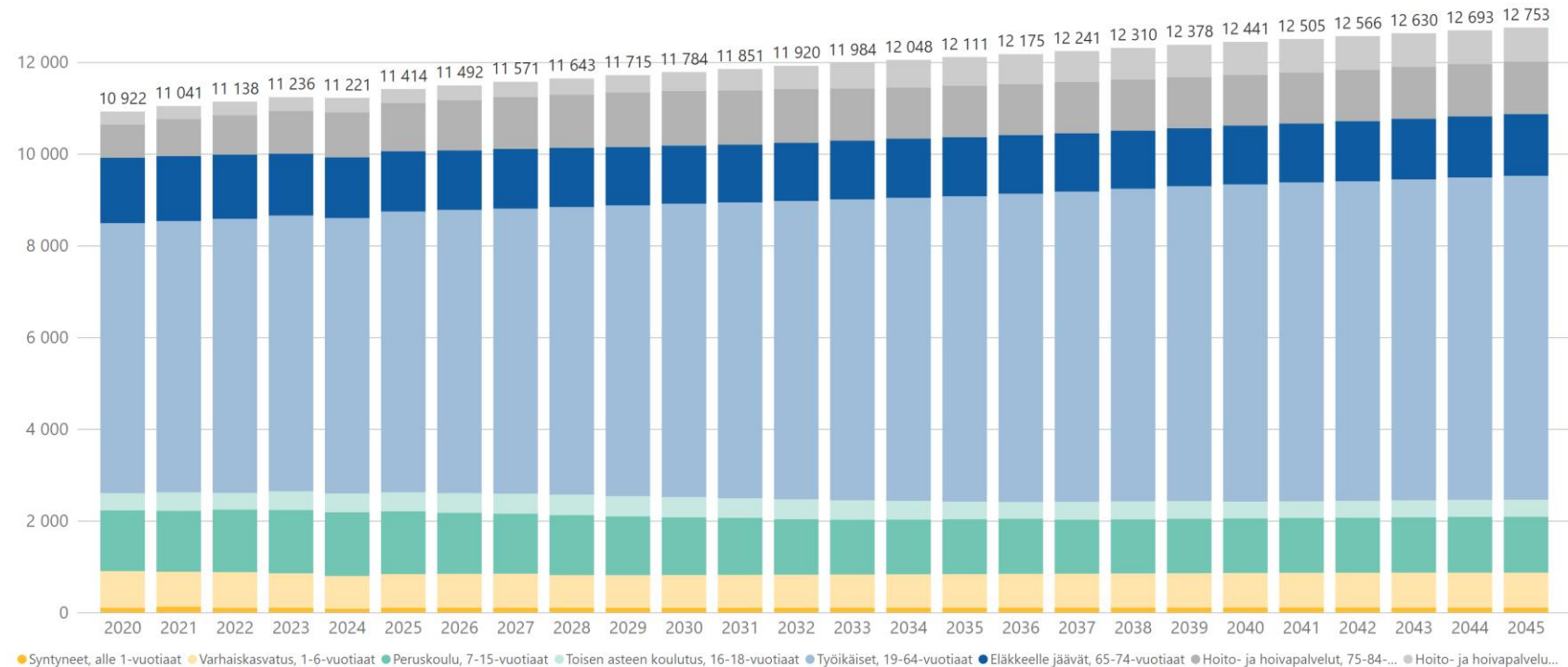
VAPAASTI VALITTAVA IKÄRYHMÄ

min - max
0 112

VUOSIVALINTA

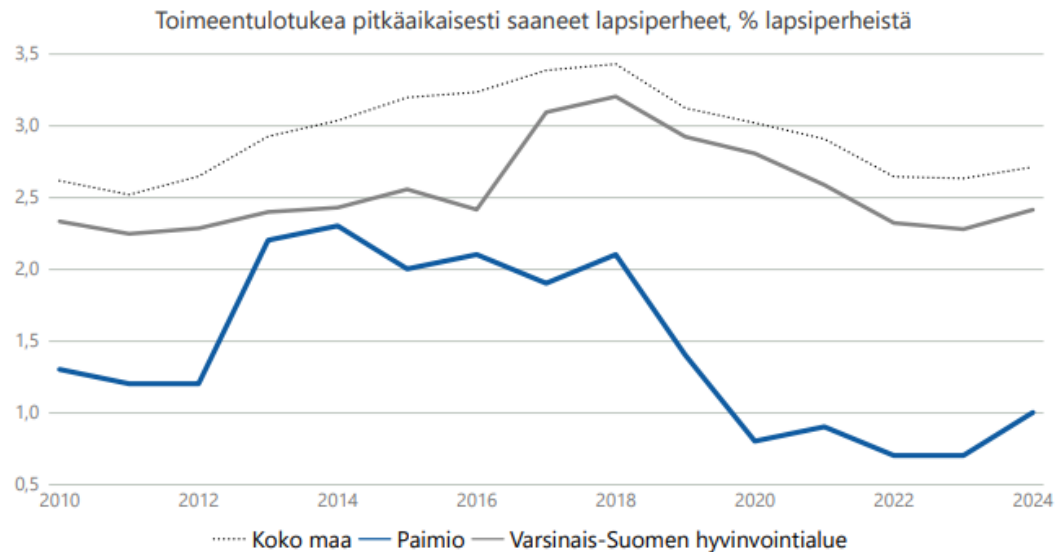
min - max
2020 2045

Väestö 2020–2024, väestöennuste 2025–2045 (Tilastokeskus 2024)

Paimion väkiluku laski hieman vuoden 2024 aikana – vuoden lopussa asukkaita oli 11 221, kun vuotta aiemmin heitä oli 11 238. Väestöennusteen mukaan Paimion väkiluvun odotetaan kuitenkin kasvavan tasaisesti tulevina vuosina.

Elinolot Paimiossa – vahvuuksia ja haasteita

- Paimiolaisten elinolot ovat keskimäärin paremmat kuin V-S hyvinvointialueella ja koko maassa.

Toimeentulotukea saavien lapsiperheiden osuus:

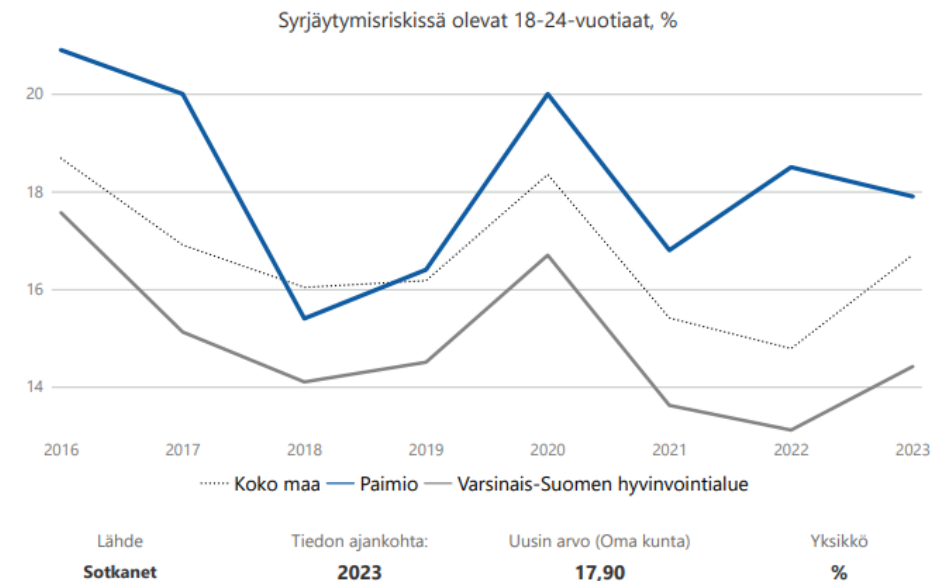
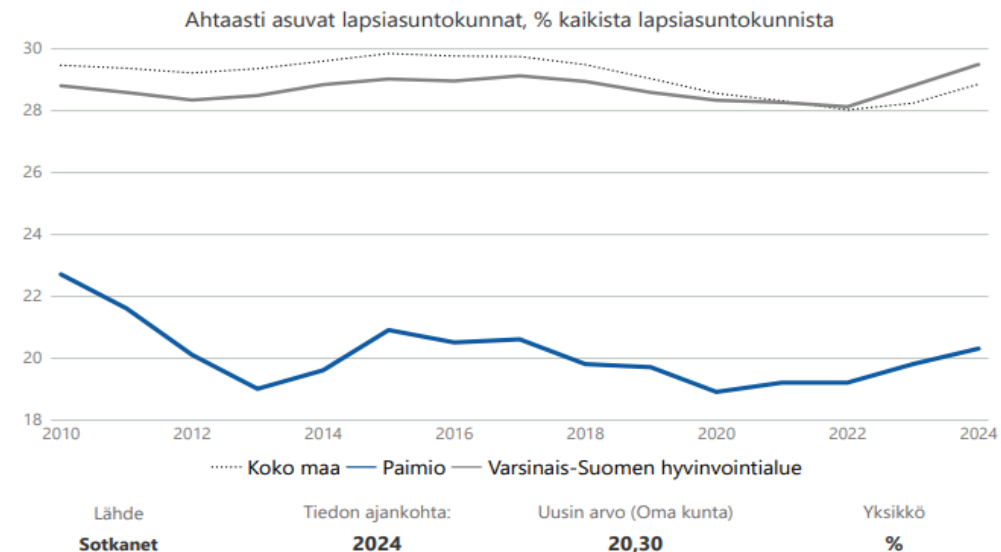
- Paimiossa 1,00 %
- V-S hyvinvointialueella 2,41 %
- Koko maassa 2,71 %

Ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien osuus:

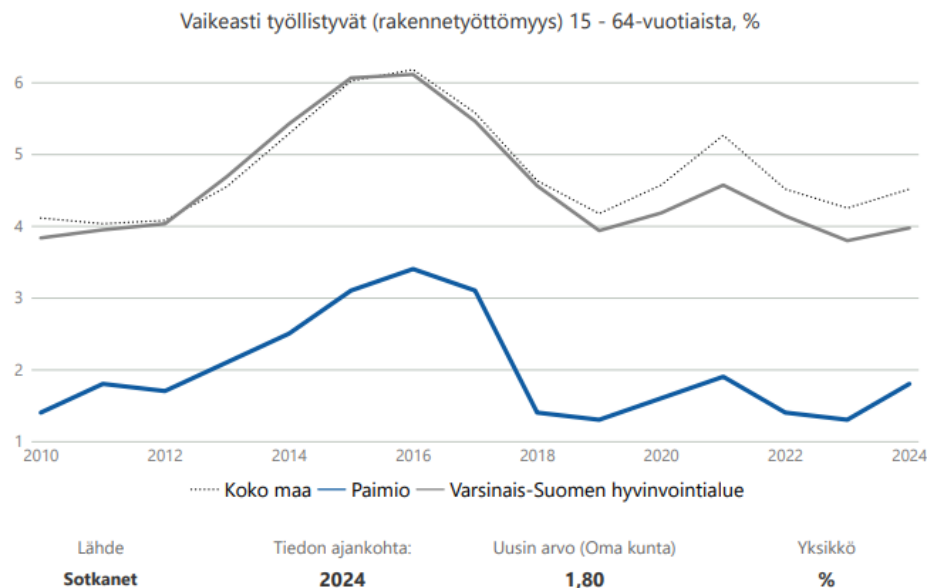
- Paimiossa 19,80 %
- V-S hyvinvointialueella 28,80 %
- Koko maassa 28,23 %

Nuorten (18–24 v) syrjäytymisriski on Paimiossa korkeampi:

- Paimiossa 17,90 %
- V-S hyvinvointialueella 14,42 %
- Koko maassa 16,71 %

Elinolot Paimiossa – vahvuuksia ja kehityskohteita

Vaikeasti työllistyvien osuus on pysynyt alhaisena:

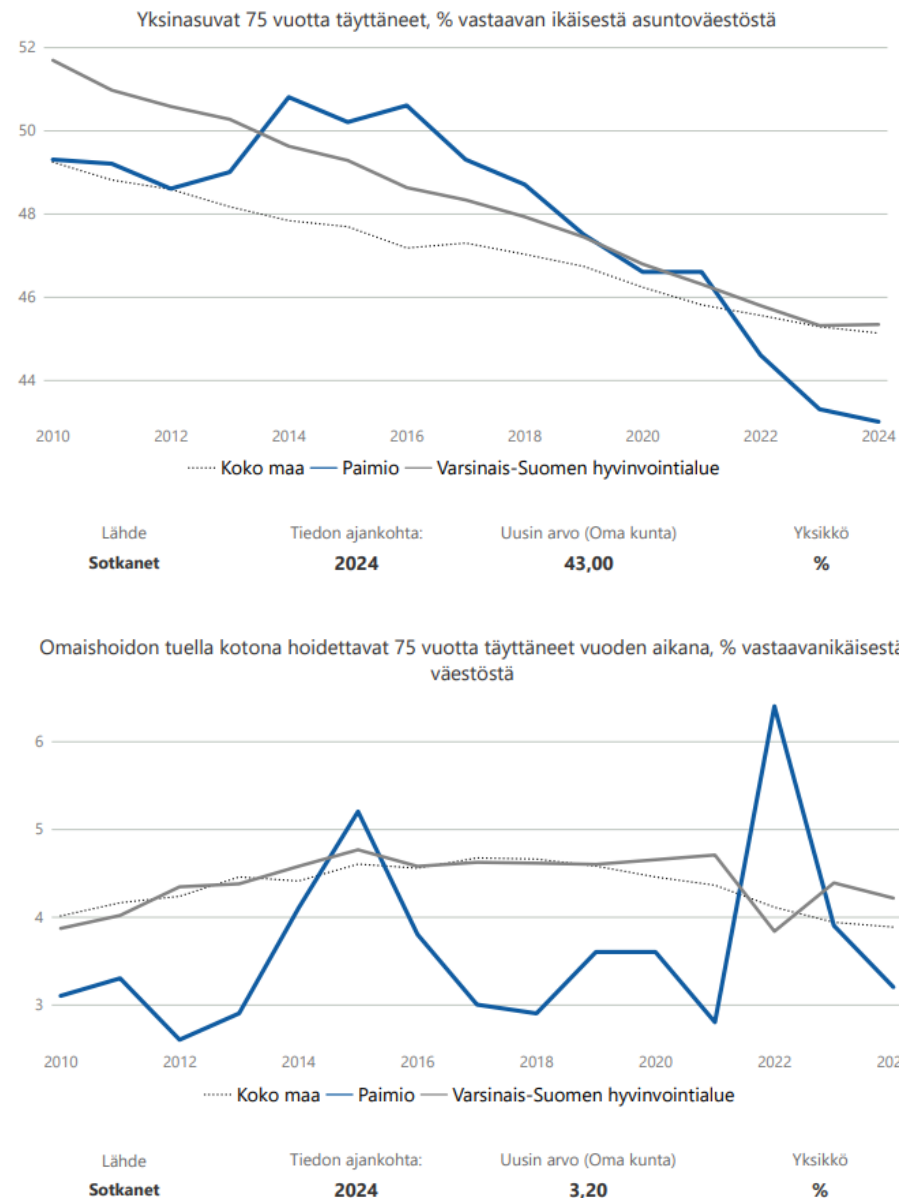
- Vuonna 2024: 1,80 %
- Vuonna 2022: 1,40 %
- Vertailuna: V-S hyvinvointialue 3,97 %, koko maa 4,51 %

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet:

- Paimiossa 43,30 %
- V-S hyvinvointialueella 45,31 %
- Koko maassa 45,28 %

Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75+ -vuotiaat:

- Vuonna 2022: 6,40 %
- Vuonna 2024: 3,20 %
- Lasku herättää huomiota ja voi viitata tuen tarpeen tai saatavuuden muutoksiin

Terveydentila Paimiossa - lasten ja nuorten kokemukset

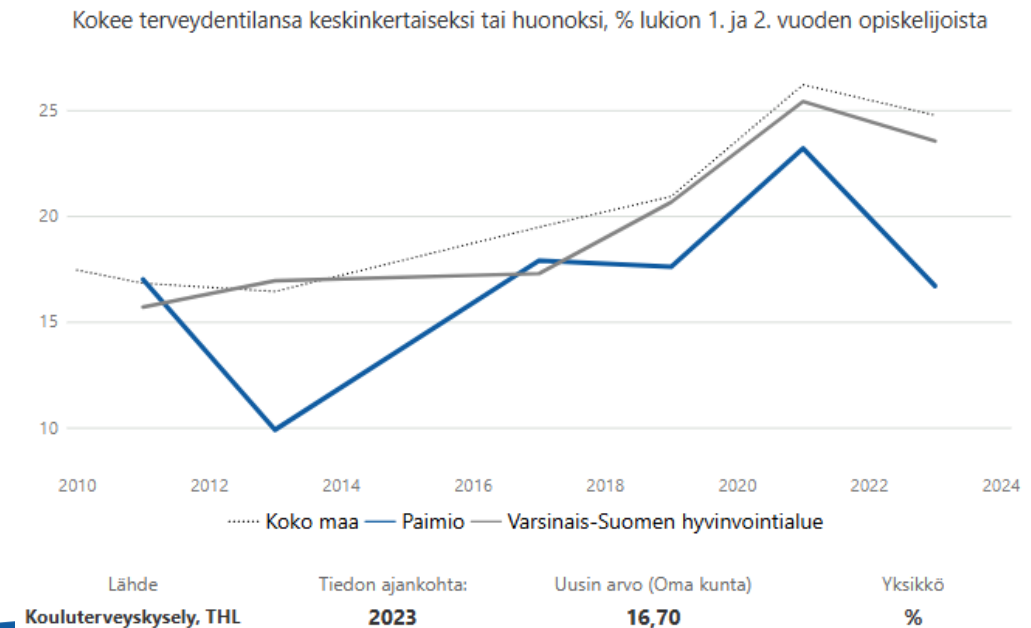
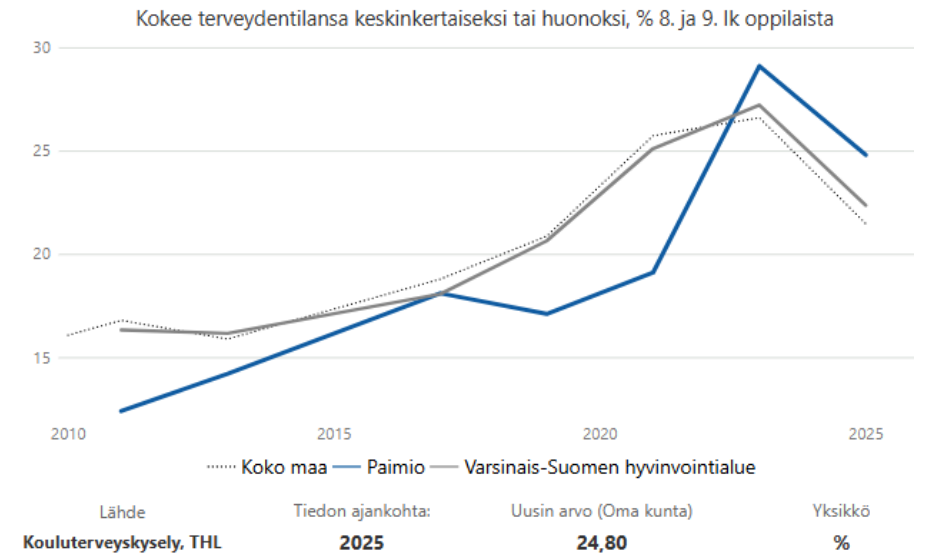
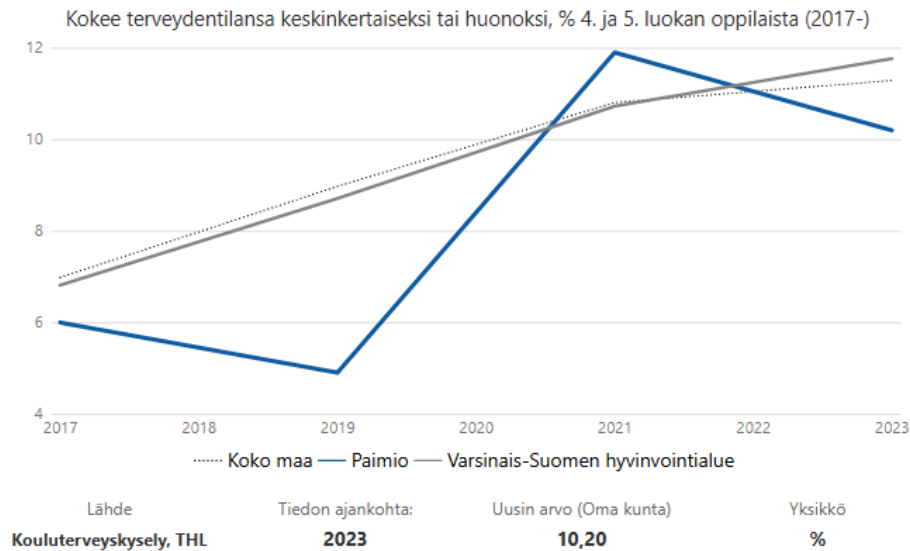
4.–5. luokan oppilaiden koettu terveydentila on parantunut vuodesta 2021.

Yläkoululaisten terveydentila on heikentynyt:

- Vuonna 2021: 19,1 % koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi
- Vuonna 2023: 29,1 %

Lukioikäisten terveydentilakokemus on parantunut alueellisesti verrattuna:

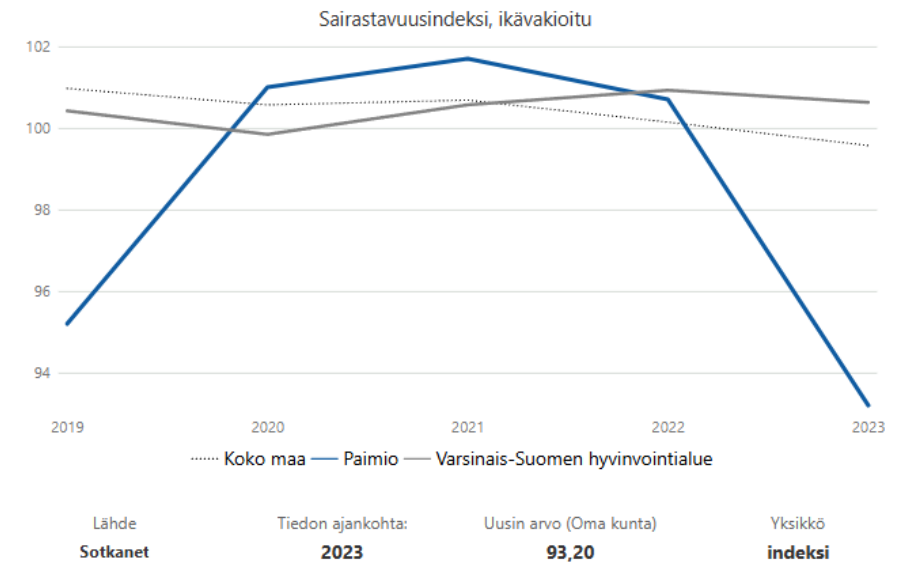
- Paimiossa vain 16,7 % koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi
- V-S hyvinvointialueella: 23,54 %
- Koko maassa: 24,77 %

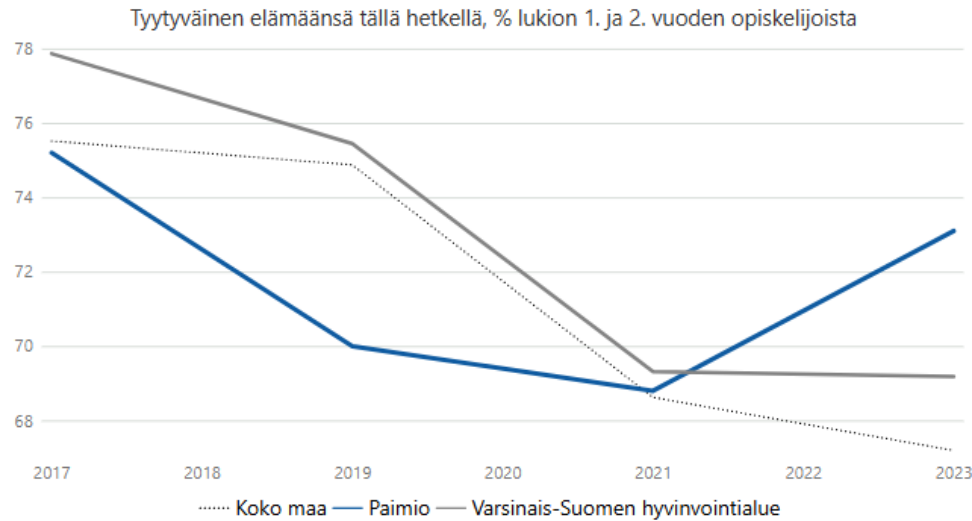
Terveydentila

Sairastavuus Paimiossa – alle valtakunnallisen tason

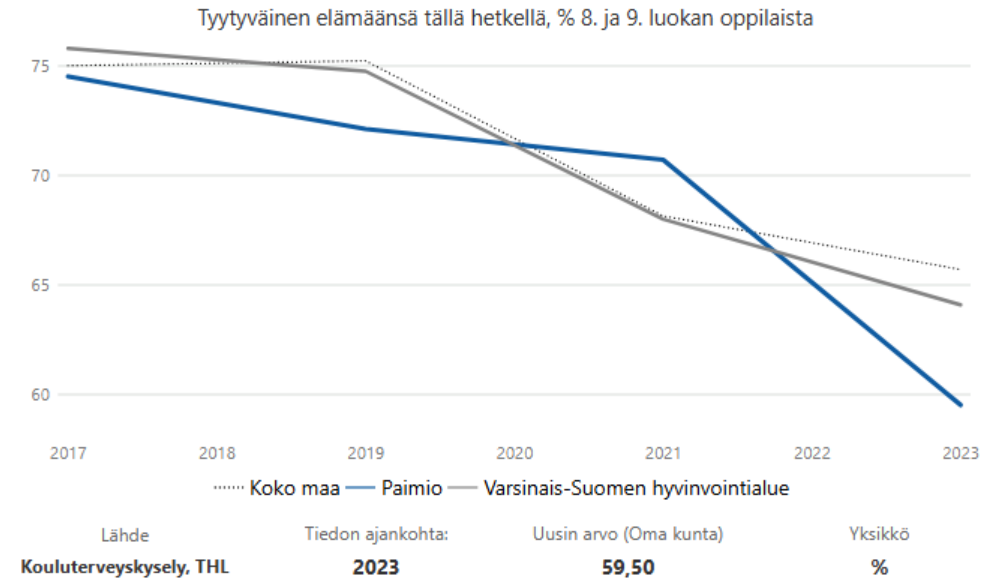
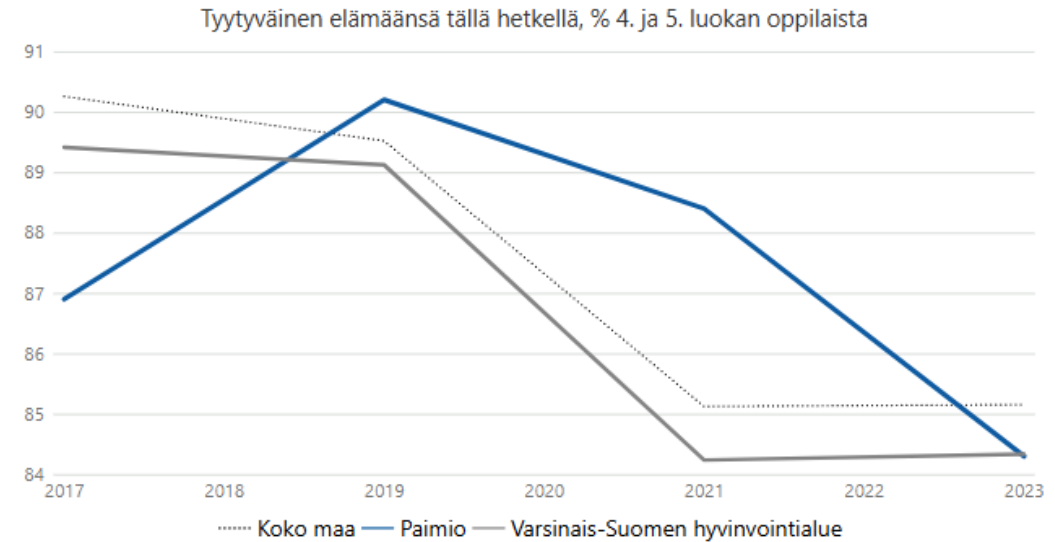
- Sairastavuusindikaattori kuvaa väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon.
- Indikaattori koostuu 10 sairausryhmästä:
- syövät
- sepelvaltimotauti
- aivoverisairaudet
- tuki- ja liikuntaelinsairaudet
- vakavat mielenterveyden häiriöt
- tapaturmat
- muistisairaudet
- keuhkosairaudet
- diabetes
- alkoholisairaudet
- Paimion sairastavuusindeksi on 93,20 – selvästi alle V-S hyvinvointialueen (100,63) ja koko maan (99,57) keskiarvon.
- Alhainen sairastavuusindeksi kertoo keskimääräistä paremmasta terveydentilasta.

Elämänlaatu

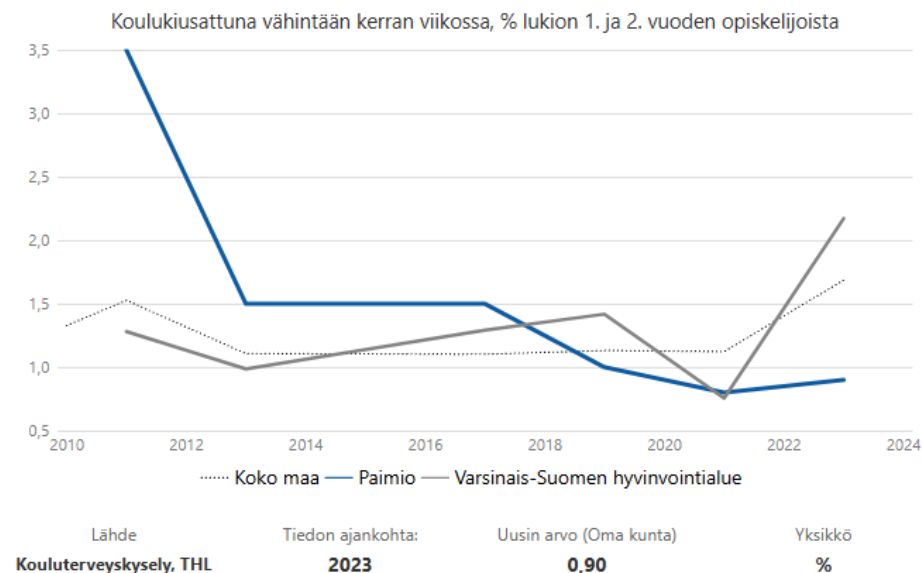
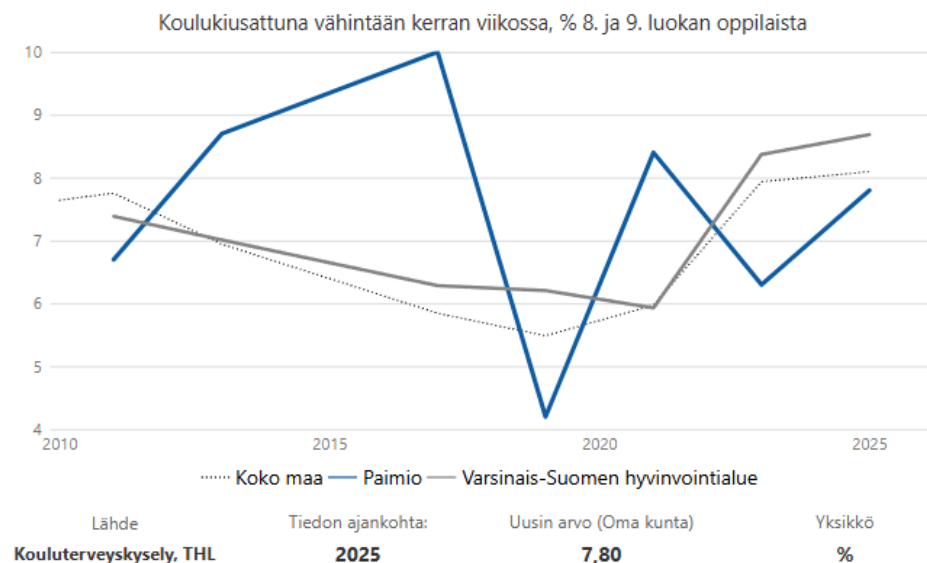
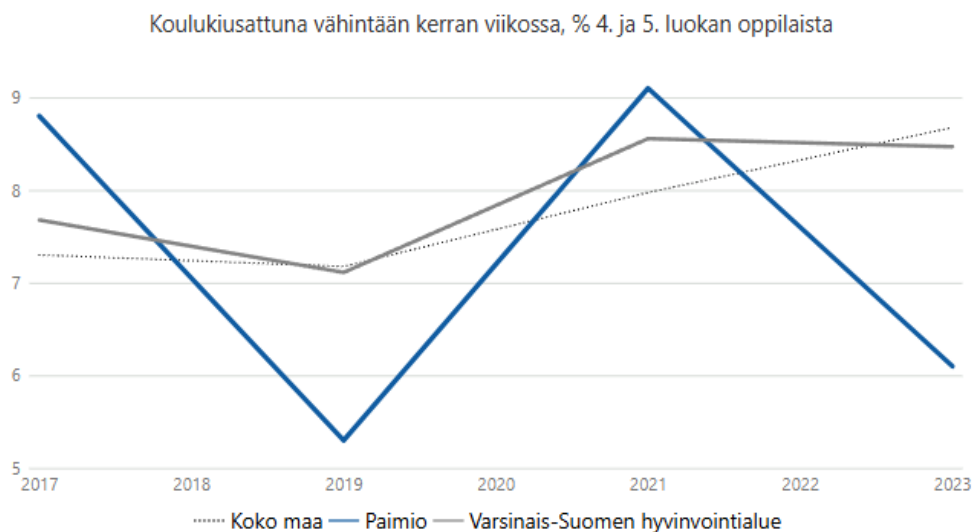

- Elämänlaadulla tarkoitetaan ihmisen kokemusta omasta elämästään suhteessa odotuksiin ja mahdollisuuksiin.
- Elämänlaatuun vaikuttavat niin fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen hyvinvointi kuin ympäristötekijätkin.
- Tyytyväisyys elämään on laskenut sekä 4. ja 5.luokkalaisilla että 8. ja 9.luokkalaisilla. Kehitys on samansuuntainen myös V-S hyvinvointialueella ja koko maassa.
- Huomioitavaa on, että 8. ja 9.luokkalaiset ovat ikätovereitaan tyytymättömiä kuin muualla Suomessa.
- Lukiolaisten tyytyväisyys elämään on kohentunut vuodesta 2021-2023 (68,80% - 73,10%). Paimiolaiset lukioikäiset ovat selvästi tyytyväisempiä kuin muualla V-S hyvinvointialueella ja koko maassa.

Turvallisuus - koulukiusaaminen ja lähisuhdeväkivalta

- Koulukiusaamista kokeneiden määrä on kokonaisuudessaan vähentynyt vuodesta 2021.
- Poikkeuksena 8.–9. luokan oppilaat ja lukiolaiset, joiden kiusaamiskokemukset ovat hieman lisääntyneet.
- Viikoittaiset kiusaamiskokemukset ovat kuitenkin selvästi vähäisempiä kuin muualla V-S hyvinvointialueella ja koko maassa.
- Jokainen väkivaltatapaus on liikaa – ennaltaehkäisy on ensiarvoisen tärkeää.
- Lähisuhdeväkivalta on vakava turvallisuusuhka, jonka ehkäisy vaatii tiivistä yhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen ja järjestöjen kesken.

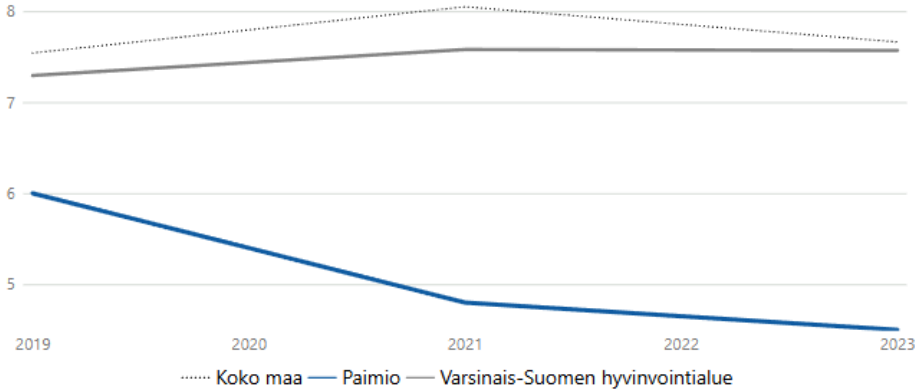

Turvallisuus - lasten ja nuorten kokemukset fyysisestä väkivallasta

Huolestuttava kehitys 4.–5. luokan oppilaiden keskuudessa:

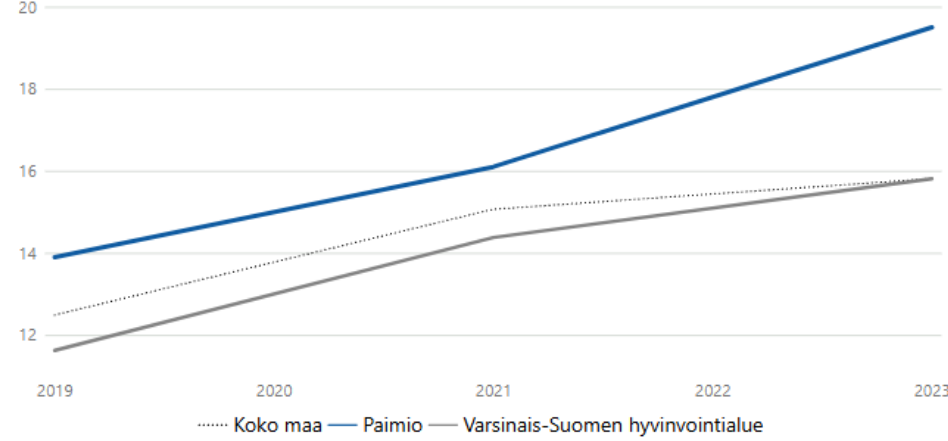
- Vanhempien tai huoltajien fyysistä väkivaltaa kokeneiden osuus kasvanut 16,1 % → 19,5 % (2021–2023).
- Tilanne heikompi kuin V-S hyvinvointialueella ja koko maassa.
- Positiivinen kehitys yläkouluikäisillä:
 - 8.–9. luokan oppilailla väkivaltaa kokeneiden osuus laskenut 14,4 % → 9,6 % vuodesta 2021.
- Myös lukioikäisten osalta suunta on myönteinen:
 - Fyysistä väkivaltaa kokeneiden osuus vähentynyt 4,8 % → 4,5 % vuodesta 2021.

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %
lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

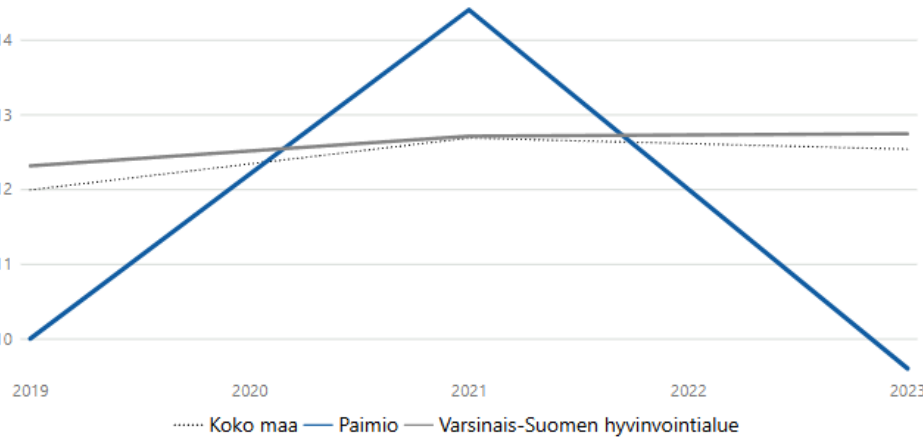
Lähde: Kouluterveyskysely, THL
Tiedon ajankohta: 2023
Uusin arvo (Oma kunta): 4,50
Yksikkö: %

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %, 4. ja 5. luokan oppilaista

Lähde: Kouluterveyskysely, THL
Tiedon ajankohta: 2023
Uusin arvo (Oma kunta): 19,50
Yksikkö: %

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %, 8. ja 9. luokan oppilaista

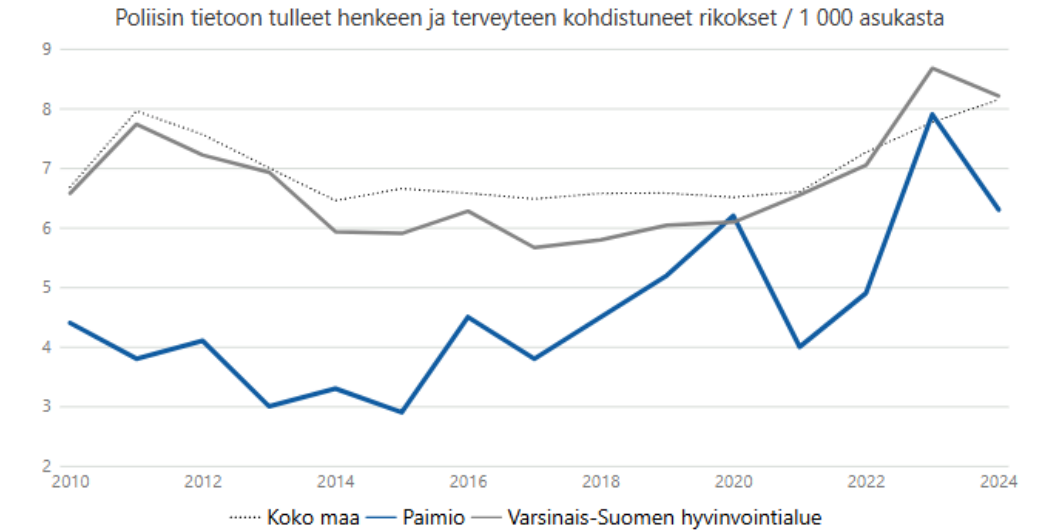
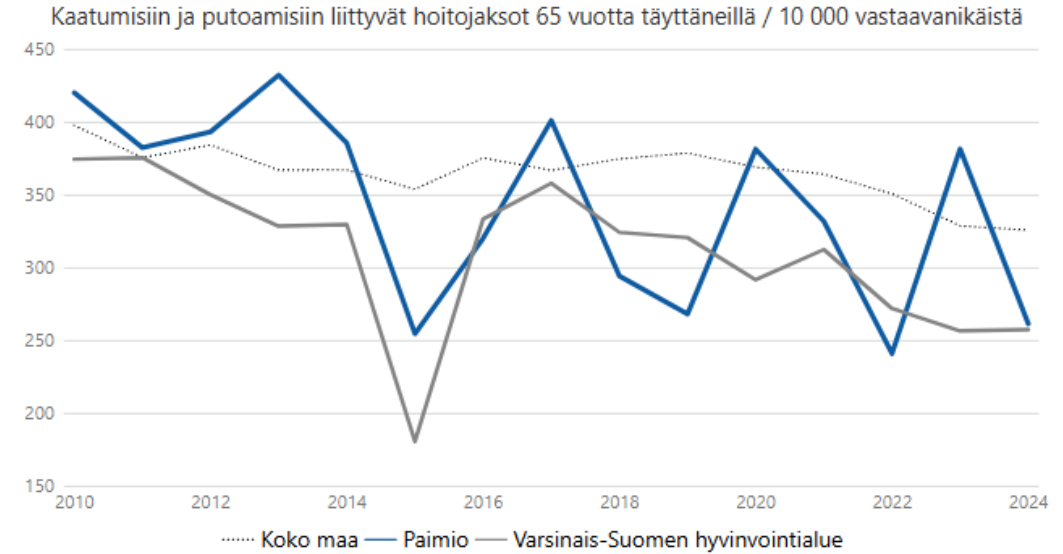
Lähde: Kouluterveyskysely, THL
Tiedon ajankohta: 2023
Uusin arvo (Oma kunta): 9,60
Yksikkö: %

Turvallisuus

- Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on noussut vuodesta 2021.
- Paimio on kuitenkin turvallinen kunta elää ja asua.

Kaatumiset

- Ikääntyneiden kaatumiset ja lonkkamurtumat ovat olleet erityisen tarkastelun kohteena liikunta- ja hyte-alveluissa.
- Järjestetty tietoisuutta eläkeläisjärjestöille kaatumisen ehkäisystä.
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot yli 65 -vuotiailla ovat vähentyneet vuodesta 2023.
- Ikääntyneen väestön liikkumiskyvyn ylläpitäminen sekä voima- ja tasapainon parantaminen onkin ennaltaehkäisevänä keinona kaatumisen ehkäisyssä.
- Paimio on mukana Ikäinstituutin Voimaa Vanhuuteen -ohjelmassa yhdessä muiden Varsinais-Suomen kuntien tavoin ja järjestänyt VoiTas -tehoryhmiä.
- Paimion hyte-palvelut on myös jakanut yli 65-vuotiaille paimiolaisille liukuesteitä.
- Suunta on oikea ja toimenpiteet vaikuttavia.

Elintavat ja hyvinvointi Paimiossa

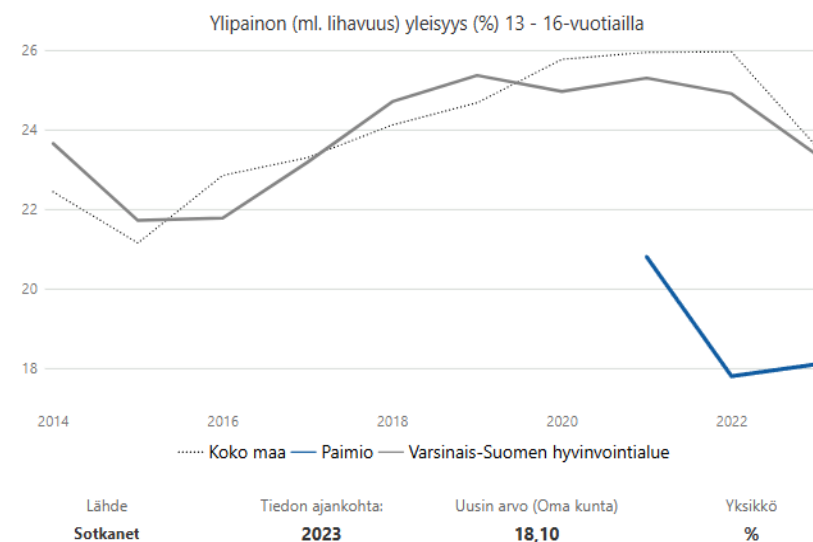
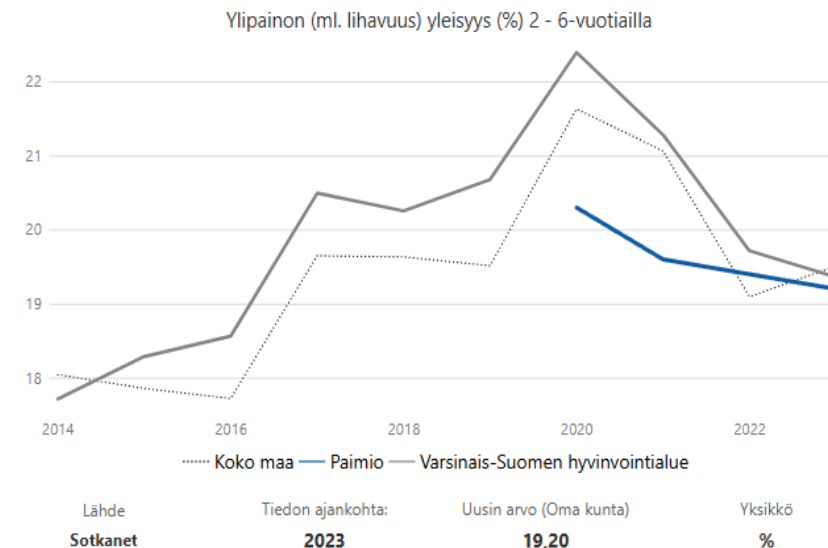
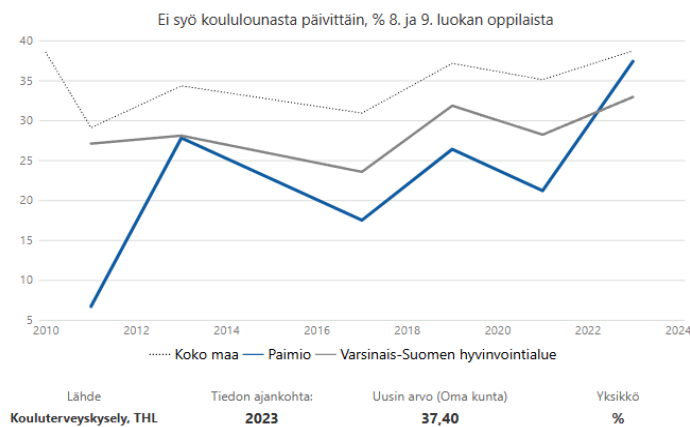
- Elintavoilla on merkittävä vaikutus fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin.
- Sote-uudistuksen jälkeen kuntien rooli elintapojen ennaltaehkäisyssä on korostunut.

Ylipainoisuus lapsilla ja nuorilla:

- Paimiossa 2–16-vuotiaiden ylipainoisuus on verrokkialueita matalampaa.
- 13–16-vuotiaista ylipainoisia on 18,1 % (V-S hyvinvointialue ja koko maa: yli 23 %).

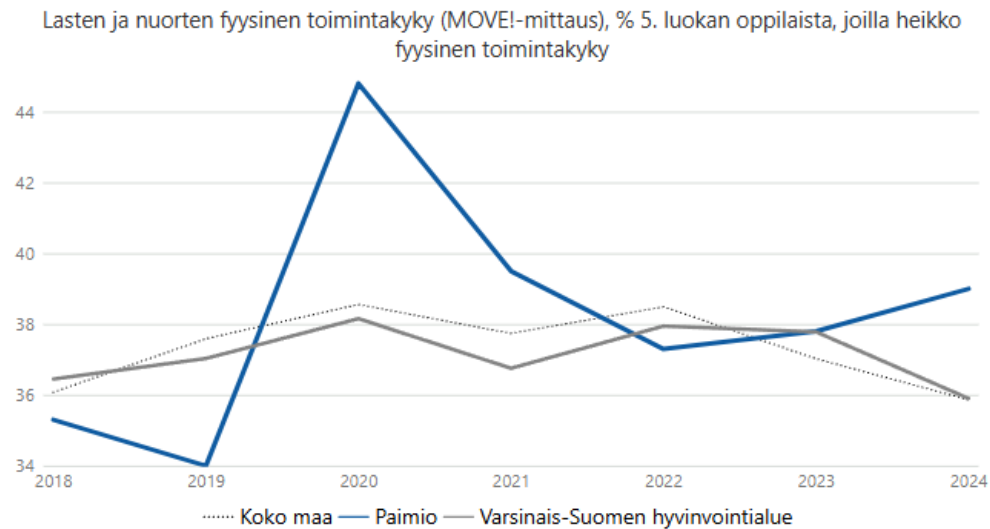
Koululounaan syömättömyys – huolestuttava trendi:

- 8.–9. luokan oppilaista 37,4 % jättää koululounaan syömättä (2021: 21,2 %).
- Vastaava luku V-S hyvinvointialueella: 32,94 %, koko maassa: 23,58 %.
- Trendi on ollut nouseva vuodesta 2021 lähtien.
- Lukioikäisillä tilanne parempi: 25,7 % jättää koululounaan väliin.
- Oppilaat osallistumaan ruokakasvatukseen sekä ruokalistasuunnitteluun ja toteutukseen.
- Huolehditaan ravitsemussuositusten toteutumisesta.

Elintavat

- Lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä on tutkittu MOVE -mittauksilla. Tulosten perusteella 5.luokan oppilaista 39% oli MOVE-mittausten perusteella heikko toimintakyky. Tulos on heikompi kuin muualla Varsinais-Suomen hyvinvointialueella.
- 8.luokan oppilaista 34,60% oli MOVE-mittausten perusteella heikko toimintakyky. Vuonna 2023 tulos oli 56,90%, joten fyysisessä kunnossa on tapahtunut kohennusta.

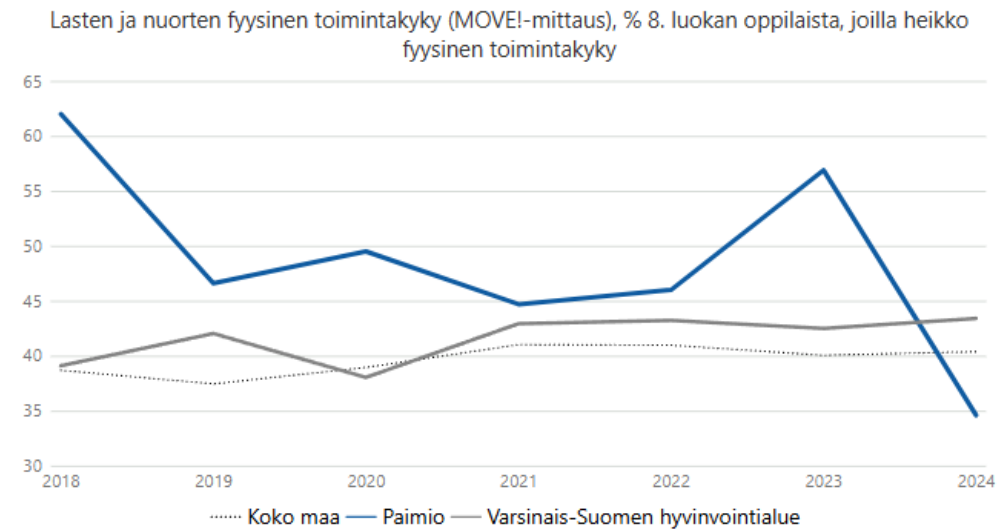

Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
39,00

Yksikkö
%

Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

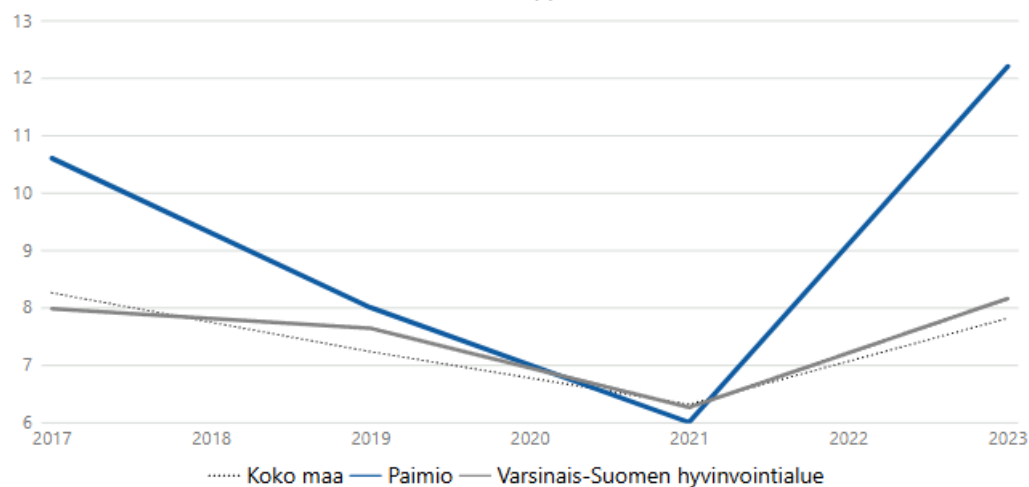
Uusin arvo (Oma kunta)
34,60

Yksikkö
%

Elintavat

- 8. ja 9.luokan oppilaiden sekä lukioikäisten päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen on lisääntynyt vuodesta 2021. (8. ja 9.luokan oppilaat 6%:sta 12,20%:iin ja vastaavasti lukioikäisten 5,60%:sta 6,40%:iin).

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista

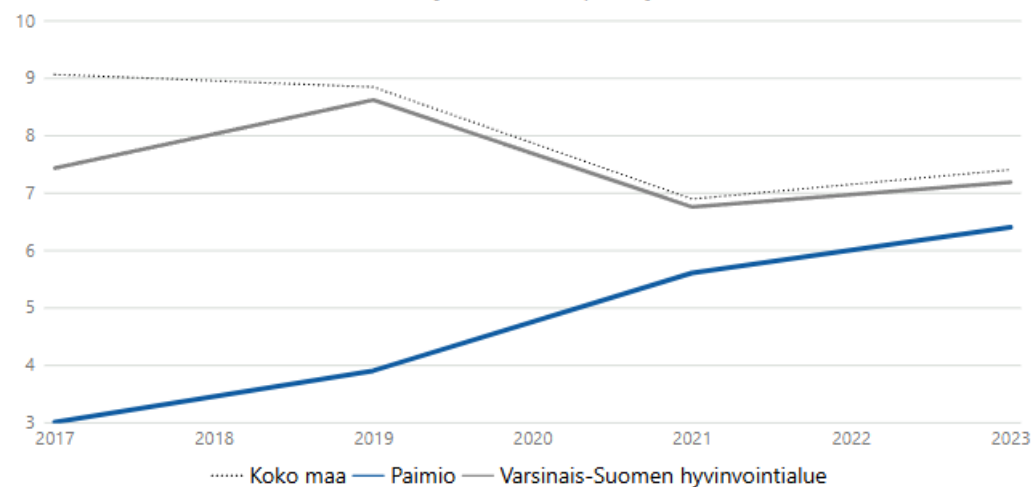
Lähde
Kouluterveyskysely, THL

Tiedon ajankohta:
2023

Uusin arvo (Oma kunta)
12,20

Yksikkö
%

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Lähde
Kouluterveyskysely, THL

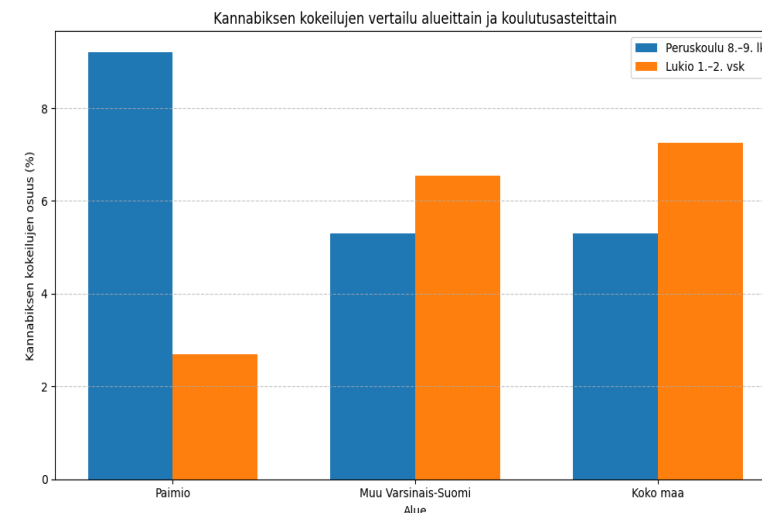
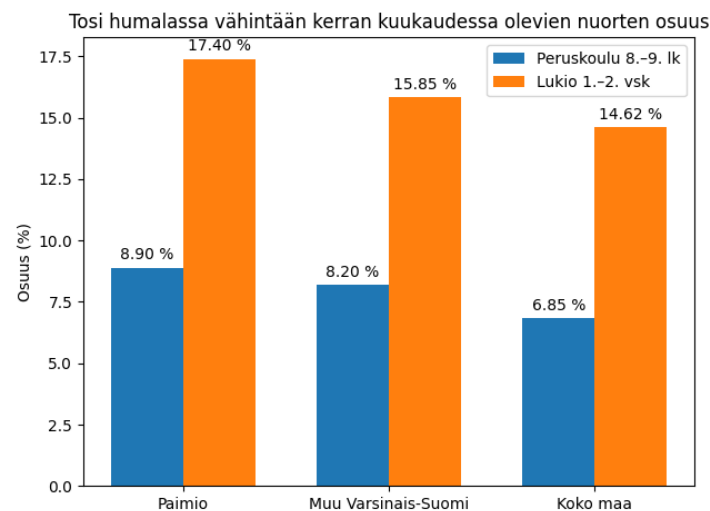
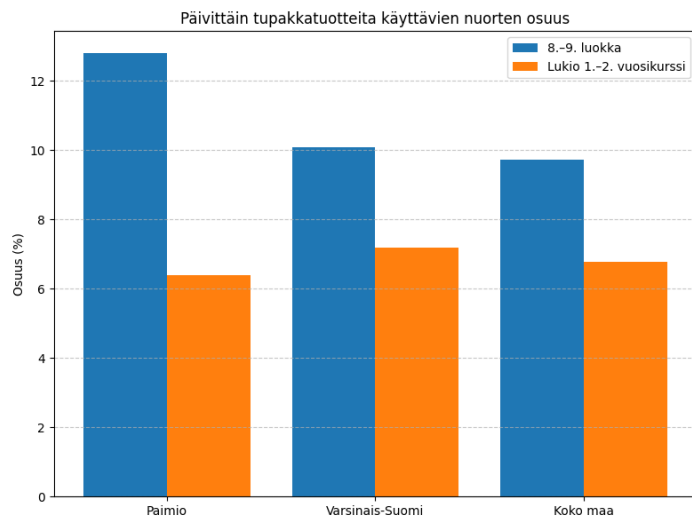
Tiedon ajankohta:
2023

Uusin arvo (Oma kunta)
6,40

Yksikkö
%

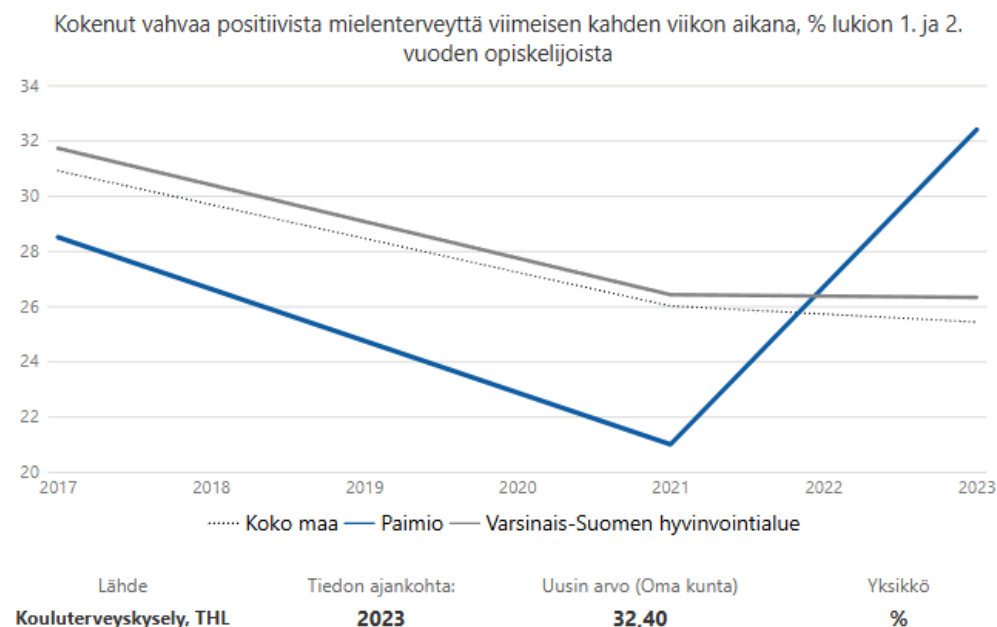
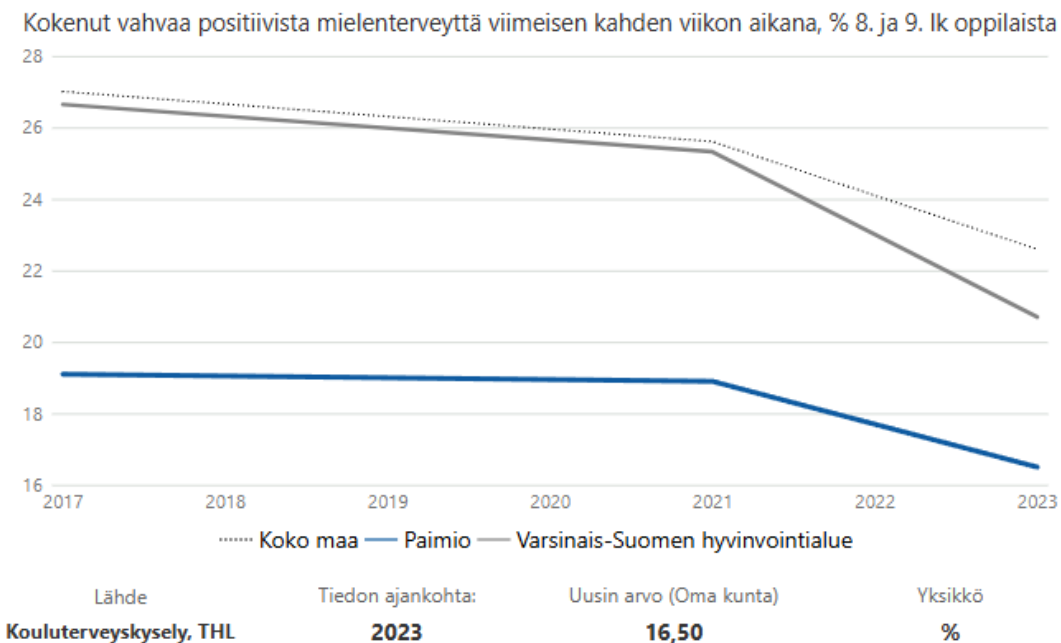
Päihteet

- Tupakkatuotteet (8.–9. luokka): Päivittäinen käyttö kasvoi vuosina 2021–2023 ja vakiintui 12,8 %:iin. Paimiossa käyttö yleisempää kuin muualla Varsinais-Suomessa (10,1 %) ja koko maassa (9,72 %).
- Tupakkatuotteet (lukio): Käyttö kasvanut vuodesta 2021. Paimiossa käyttö vähäisempää (6,4 %) kuin Varsinais-Suomessa (7,2 %) ja koko maassa (6,78 %).
- Alkoholi (8.–9. luokka): Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien osuus laskenut vuodesta 2023. Paimiossa osuus 8,9 %, kun Varsinais-Suomessa 8,2 % ja koko maassa 6,85 %.
- Alkoholi (lukio): Tosi humalassa olevien osuus kasvanut vuodesta 2021. Paimiossa 17,4 %, Varsinais-Suomessa 15,85 % ja koko maassa 14,62 %.
- Kannabis (8.–9. luokka): Kokeilut lisääntyneet merkittävästi vuodesta 2021. Paimiossa osuus 9,2 %, muualla Varsinais-Suomessa ja koko maassa noin 5,3 %.
- Kannabis (lukio): Kokeilut laskeneet vuodesta 2023. Paimiossa osuus 2,7 %, kun Varsinais-Suomessa 6,55 % ja koko maassa 7,26 %.

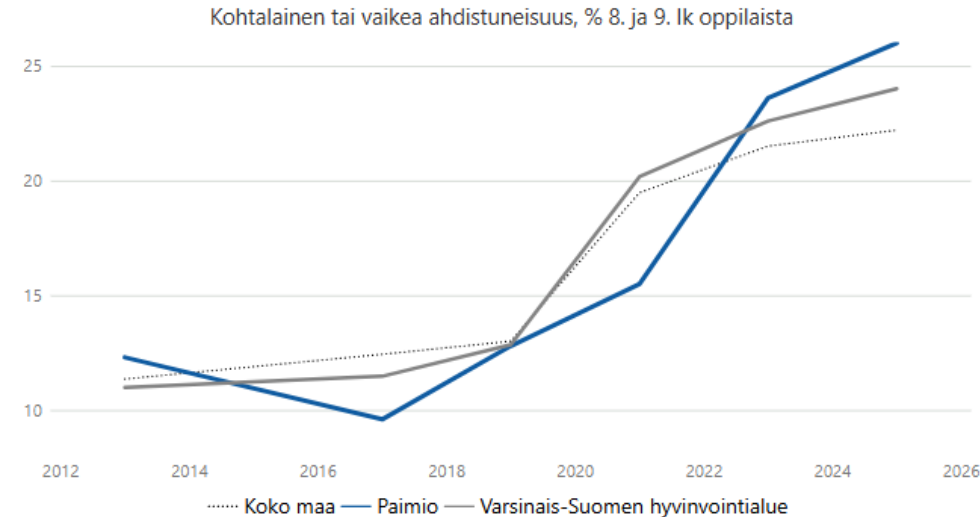
Mielenterveys

- Mielenterveys on hyvinvoinnin tila, jossa ihminen pystyy näkemään omat kykynsä ja selviytymään elämään kuuluvissa haasteissa sekä työskentelemään ja ottamalla osaa yhteisönsä toimintaan (WHO 2013).
- Mielenterveyden edistämisen näkökulmasta 8. ja 9.luoka oppilaiden positiivinen mielenterveys on vähentynyt vuodesta 2021. 8. ja 9.luokkalaisista 16,50% oli kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, kun vastaavasti sama luku Varsinais-Suomen hyvinvointialueella 20,76% ja koko maassa 22,59%.
- Lukioikäisten positiivinen mielenterveys on lisääntynyt vuodesta 2021 (21,00%:sta 32,40%:iin) ja on selvästi Varsinais-Suomea ja koko maata parempi tulos.

Mielenterveys

- Ahdistuneisuus on 8. ja 9.luokan oppilaissa lisääntynyt. Yläkouluikäisten ahdistuneisuuden kokemus on selvästi noussut vuodesta 2017.
- Kouluterveyskyselyn perusteella 8. ja 9. luokan oppilaista kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta koki 23,6% oppilaista. Paimion tulos on hieman koko maata (21,51%) ja muuta V-S hyvinvointialuetta (22,60%) korkeampi.
- Positiivista on kuitenkin se, että lukioikäisten ahdistusoireet ovat selvästi vähentyneet vuodesta 2021 (21,20%:sta 10,30%:iin).

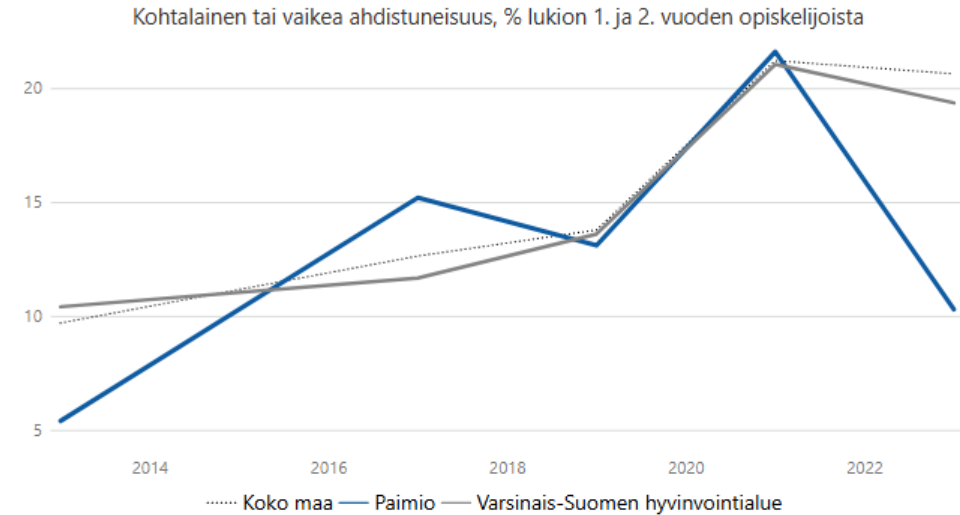

Lähde
Kouluterveyskysely, THL

Tiedon ajankohta:
2025

Uusin arvo (Oma kunta)
26,00

Yksikkö
%

Lähde
Kouluterveyskysely, THL

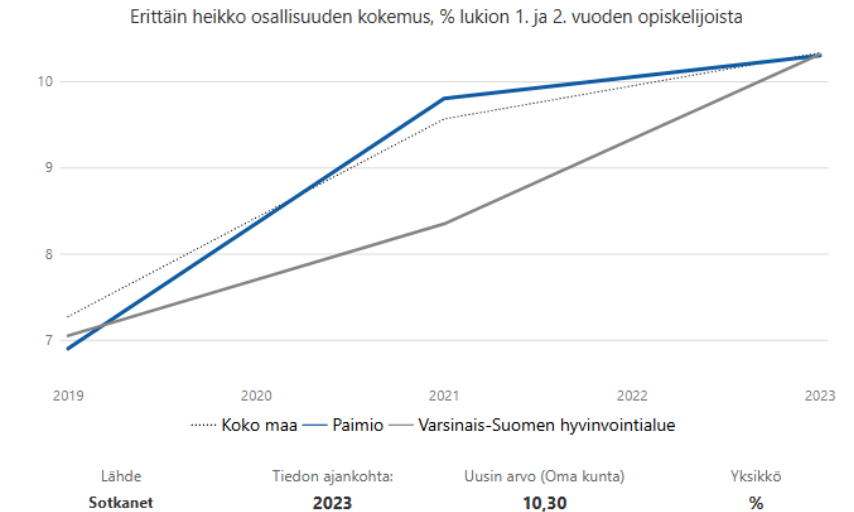
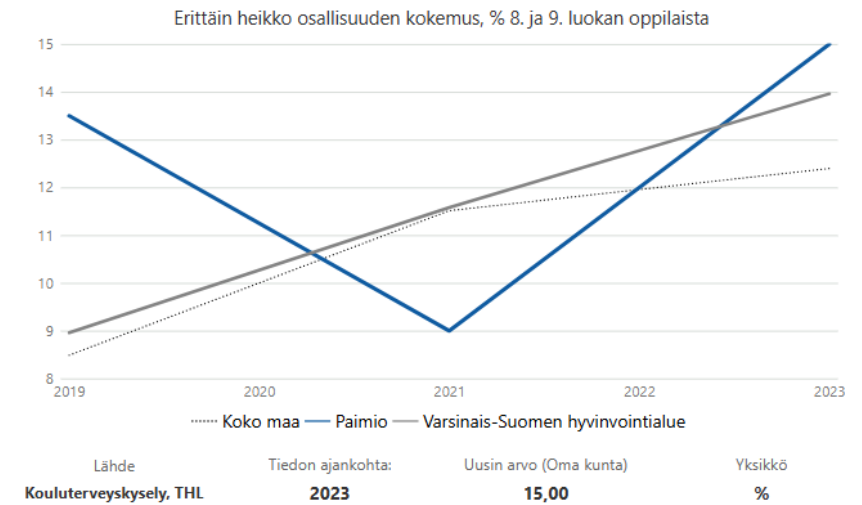
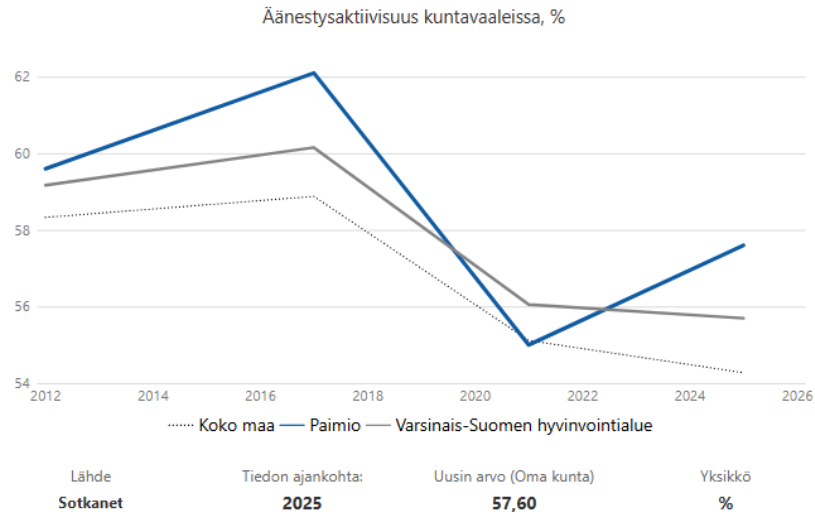
Tiedon ajankohta:
2023

Uusin arvo (Oma kunta)
10,30

Yksikkö
%

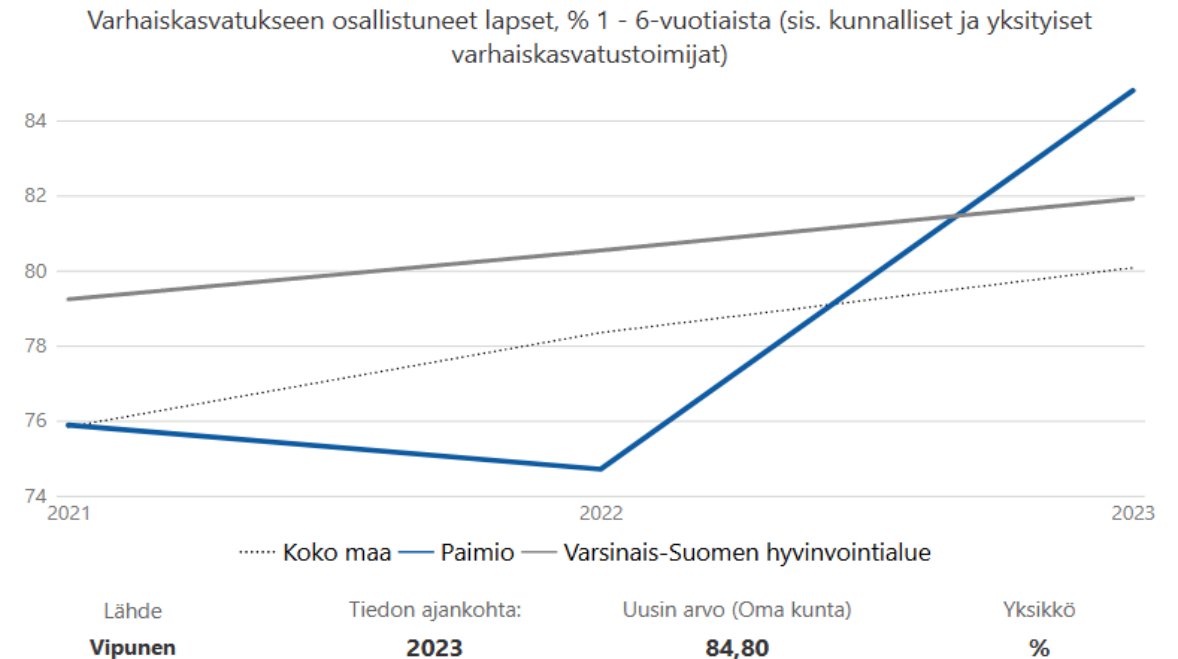
Osallisuus - vaikuttamisen mahdollisuuksia kuntalaisille

- Osallisuus on keskeinen teema Paimion kuntastrategiassa sekä hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa.
- Vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto edistävät eri väestöryhmien osallisuutta.
- Järjestöyhteistyö vahvistaa osallisuutta:
 - Seuraparlamentti kokoaa urheiluseurat
 - Järjestöparlamentti kokoaa muut yhdistykset
- Vuonna 2024 käynnistettiin ensimmäinen **MunPaimio-asukasbudjetointi**, jossa kuntalaiset ja asioivat saivat ehdottaa, mihin varatut rahat käytetään.
- Osallisuutta tukevat myös erilaiset ryhmätoiminnot, kuten ikääntyneille suunnatut **ystäväpiiri-ryhmät ja Kulttuurikammari**, jotka edistävät yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.
- Paimiolaisten äänestysaktiivisuus on noussut vuodesta 2021.

Sivistyspalvelut, Varhaiskasvatus

- Paimion kaupungilla toimi alkuvuonna 2024 kuusi kunnallista päiväkotia ja syksystä 1.8.2024 alkaen lisäksi Preitilän päiväkoti, Oinilan päiväkodin suunnittelu- ja rakennustyöt suoritettiin pääosin vuoden 2024 aikana kunnes päiväkoti avasi ovensa toiminnalle alkuvuodesta 2025
- Paimiossa toimi kunnallisten päiväkotien ja perhepäivähoidon lisäksi yksityisiä varhaiskasvatuksen palveluntuottajia
- Ulkotoimintapainotteisen ryhmän toiminta alkoi 1.8.2024 ja loppuvuodesta valmistui kokopäiväiseen ulkotoimintaan soveltuva kotarakennus Tapiolan päiväkodin lähimetsään
- Paimiolaisten 1 - 6-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen osallistumisprosentti oli 84,8% kun muualla Varsinais-Suomen hyvinvointialueella vastaava luku oli 81,92% ja koko maassa 80,08%.
- Ruokakasvatuksen kirjaamista tehostettiin osaksi toimintasuunnitelmia ja ruokakasvatuksen toimintamalleja, esim. Sapere otettiin käyttöön

Sivistyspalvelut, peruskoulut

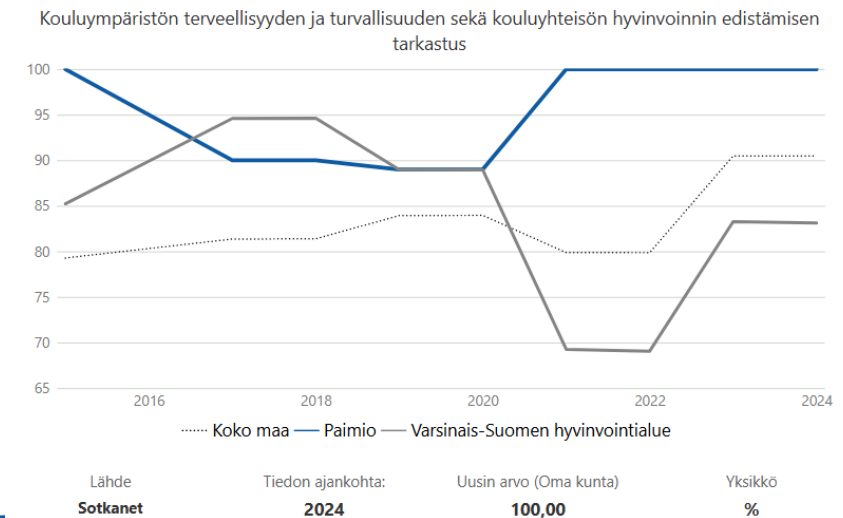
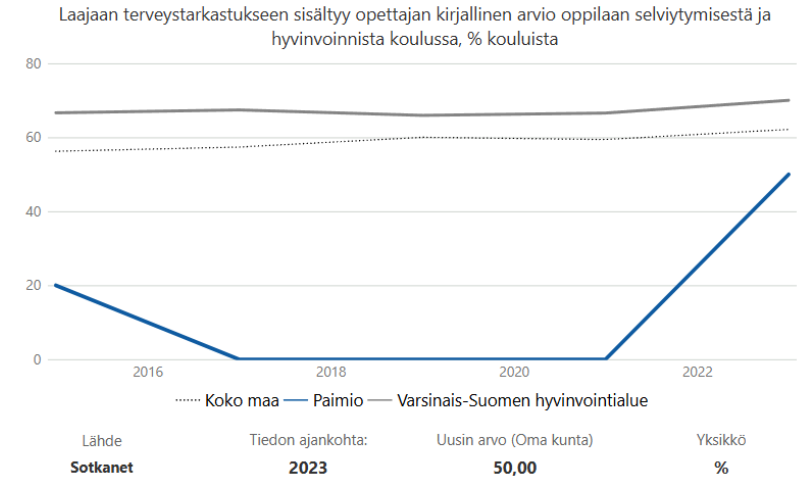
- Paimiossa on neljä peruskoulua, yhteensä 1394 oppilasta (syksy 2023).
- Kompakti kouluverkko mahdollistaa pedagogisen ja oppilashuollollisen tuen järjestämisen.
- Tilanahtautta ja suuria ryhmäkokoja kaikissa kouluissa, oppilasmäärä kasvanut mm. Ukrainan sodan myötä.
- Kriivarin koulun laajennus- ja peruskorjaushanke käynnistyy kesällä 2024.

Oppimisen tuki ja erityinen tuki

- Paimiossa keskimääräistä enemmän erityisen tuen oppilaita.
- Koordinoivan erityisopettajan virka perustettu 2021.
- Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma vuosille 2022–2026 hyväksytty.
- Painopisteinä lähikouluperiaate, inkluusio ja osa-aikaisen erityisopetuksen vahvistaminen.
- Laaja-alaisten erityisopettajien määrä kasvanut 9:llä vuosina 2023–2024.
- Opettajamäärän kasvuun varauduttava tulevilla talousarvioissa.

Yhteisöllinen oppilashuolto

- Kaikki koulun aikuiset osallistuvat yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön.
- Oppilashuoltoryhmään kuuluvat rehtorit, erityisopettajat, kuraattori, psykologi, terveydenhoitajat, psykiatrinen sairaanhoitaja ja oppilaanohjaajat.
- Oppilashuollon kehittämistä johtaa johtava koulukuraattori. VARHa:n käynnistyminen ja koulupsykologipula heikentäneet tilannetta.
- Johtava rehtori vastaa kaupungin opiskeluhuollon ohjausryhmästä ja osallistuu maakunnalliseen ohjaukseen.

Hyvinvointia tukevat hankkeet

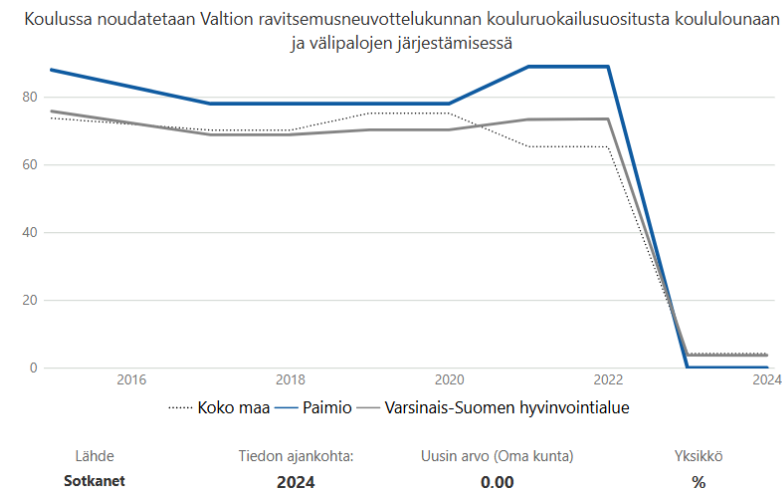
- OKM:n erityisavustuksella palkattu hyvinvointikoutsu Vistan kouluun lukuvuodeksi 2023–2024.
- AVI:n valtionavustuksella palkattu koulunuorisotyöntekijä Vistan kouluun keväästä 2023 vuoden 2024 loppuun.
- Toimintamalleja kehitetty oppilaiden hyvinvoinnin ja kouluyhteisöön kiinnittymisen tukemiseksi.
- Jatkorahoitusta haettu, mutta toiminnan tulisi jatkossa olla omarahoitteista.

Oallisuus ja kyselyt

- Oppilaiden ja huoltajien näkemyksiä kerätty vuosittain eri teemoista, kuten esimerkiksi hyvinvoinnista vuodesta 2020–2021 alkaen.
- Tuloksia hyödynnetään perusopetuksen kehittämisessä ja käytännön toiminnan suunnittelussa..
- Osallistutaan joka toinen vuosi Kouluterveyskyselyyn (parittomina vuosina).
- Koulun Hyvinvointiprofiili -kysely toteutettu lukuvuonna 2023–2024.
- Laajaan terveystarkistuksen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa.
- Laajaan terveystarkastukseen sisältyvä opettajan arvio oli mukana 50 %:ssa tarkastuksista (V-S: 70,04 %, koko maa: 62,18 %).
- Kouluympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkistukset toteutuvat 100 %:sti.

Kyselytulokset

- Alakoululaisten tulokset yhteneväisiä maan keskiarvon kanssa.
- Yläkoululaisten tuloksissa joillain osa-alueilla maan keskiarvoa heikommat tulokset.
- Positiivisia tuloksia mm. avun saamisesta koulun aikuisilta.
- Heikompia tuloksia osallisuudessa, itsetuntemuksessa ja kannustuksessa.
- Valinnaisaineisiin tyytyväisyys yläkoulussa maan keskiarvoa parempi.

Kouluruokailu

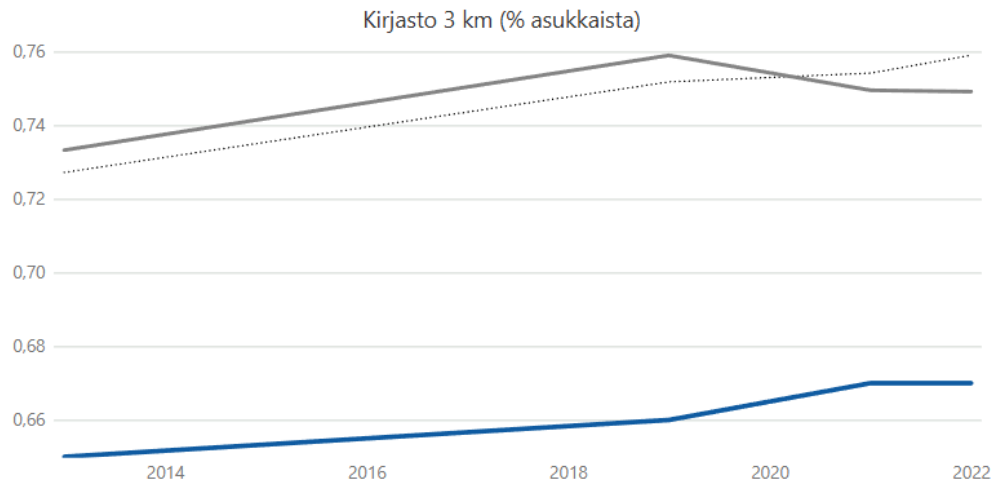
- Noudatetaan valtakunnallisia kouluruokailusuosituksia.
- Kaupunki määrittellyt vähimmäisvaatimukset raaka-aineille ja ruokalistalle.
- Asiakastoimikunta mukana ruokailun suunnittelussa (oppilaat, opettajat, palveluntuottaja).
- Vastuu ruokapalveluista kaupungin teknisellä toimialalla.

Sivistyspalvelut, lukio

- Paimiossa toimii yksi lukio, jossa on vuosittain noin 220–240 opiskelijaa.
- Lukiokiinteistö on ajantasainen ja terveellinen.
- Opiskelijakyselyissä suurin osa pitää tiloja viihtyisinä.
- Opiskelijat kokevat opetuksen laadukkaaksi ja ilmapiirin kannustavaksi sekä välittäväksi.
- Oppimisen tukea on ollut saatavilla riittävästi.
- Vuodelle 2024 lisättiin erityisopetuksen resursseja, mutta tulevat talousleikkaukset kohdistuvat tähän.
- Lukion alakertaan perustettiin vuonna 2024 pieni kuntosali opiskelijoiden käyttöön koulupäivien aikana.
- Ylioppilaskirjoitusten tulokset ovat yleensä valtakunnan keskitasoa parempia.
- Opiskelijahuolto, kouluruokailu ja yhteistyö huoltajien kanssa noudattavat perusopetuksen mallia.
- Lukiossa toimii aktiivinen vanhempainyhdistys.

Kirjastopalvelut - saavutettavaa kulttuuria ja lukemisen iloa

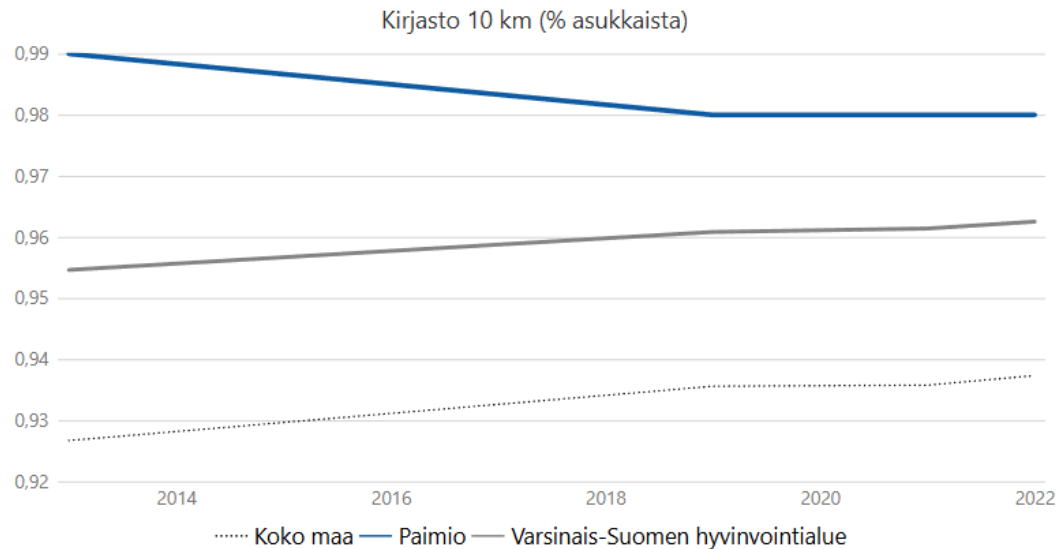
- Tukee kaikenikäisten kuntalaisten luku- ja kulttuuriharrastamista.
- Palvelut saatavilla sekä verkossa että kirjaston fyysisissä tiloissa.
- Kirjasto on avoin ja maksuton julkinen tila – tärkeä erityisesti lapsille ja nuorille, mutta myös aikuisille ajanviettopaikkana.

Kehittämistoimet ja yhteistyö:

- Hankkeilla parannettu saavutettavuutta ja lisätty yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.
- Koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyötä kehitetty järjestelmällisesti lukutaidon ja lukuinnon tukemiseksi.
- Vuonna 2023 käynnistyi kaksivuotinen yhteishanke varhaiskasvatuksen kanssa lasten ja perheiden lukemaan innostamiseksi. Eteiskirjastot päiväkodin yhteydessä.

Saavutettavuus:

- Kirjasto sijaitsee 3 km säteellä 0,67 %:lle ja 10 km säteellä 0,98 %:lle kunnan asukkaista.
- Paimion saavutettavuus on erinomainen verrattuna muihin Varsinais-Suomen kuntiin ja koko maan keskiarvoon.

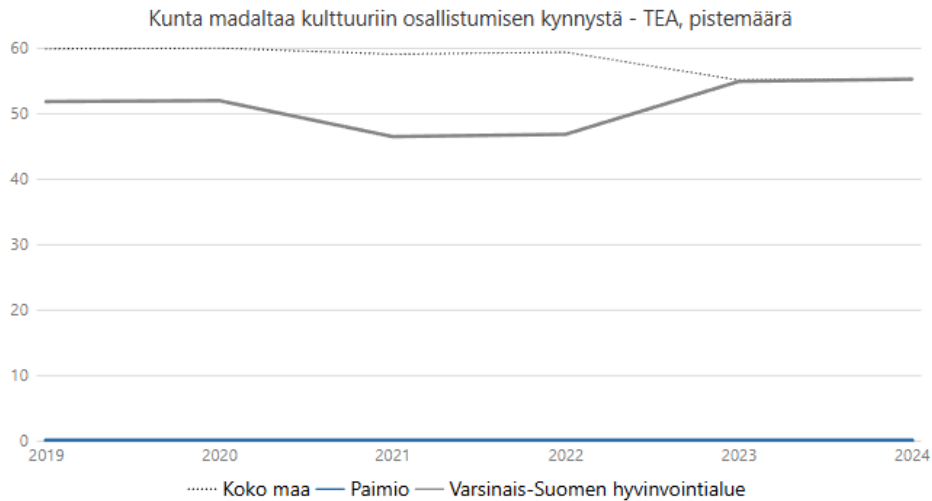
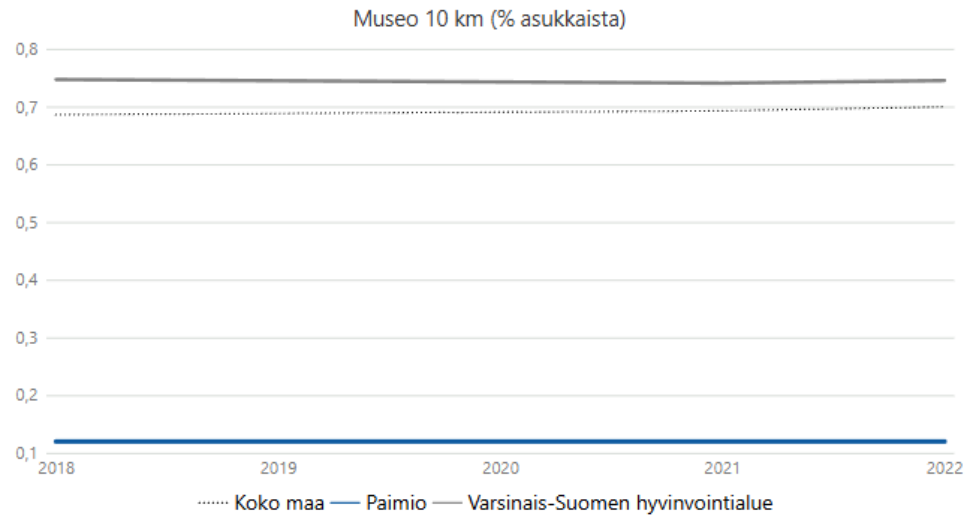

Kulttuuripalvelut - saavutettavaa kulttuuria kaikille

- Järjestää mahdollisuuksien mukaan maksuttomia tapahtumia ja hinnoittelee pääsymaksut kohtuullisiksi.
- Monipuolinen museotarjonta, kotiseutuarkisto, kulttuurikävely- ja luontoreitit sekä näyttelytilat tarjoavat laaja-alaisen katsauksen paikalliskulttuuriin.
- Kulttuurikammaritoimintaa ikääntyneille, koulujen kulttuurikasvatussuunnitelma ja opastaulujen tuottamista.
- Osallistuu järjestöfoorumin toimintaan ja tukee kulttuurista osallisuutta eri ikäryhmille.
- Vuoden 2024 painopisteenä Paimion 700-vuotisjuhlavuoden suunnittelu ja valmistelu.

Kulttuurin saavutettavuus ja osallistuminen:

- Tilastokeskuksen mukaan Paimiossa ei ole ammatillisia museoita tai teattereita 3, 10 tai 20 km säteellä.
- Käytännössä Paimiossa toimii aktiivisesti neljä paikallismuseota sekä teatteritoimintaa Paimion Teatteri ry:n ja Paimion opiston toimesta.
- Kulttuuriosallistumisen kynnystä on madallettava vertaistoiminnan keinoin.
- TEAviisarin mukaan tämä indikaattori ei vielä toteudu Paimiossa (V-S alue ja koko maa: 55 %).

Paimion opisto – Elinikäisen oppimisen edistäjä

- **Toiminnan tarkoitus:**

- Tarjoaa lähipalveluna mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen, itsensä kehittämiseen ja vireyden ylläpitämiseen.
- Edistää henkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia.
- Toiminta on kaikille avointa – iästä, varallisuudesta tai asemasta riippumatta.

- **Monipuolinen kurssitarjonta:**

- Kurseja mm. liikunnasta, tanssista, teatterista, musiikista, kuvataiteista, kielistä, tietotekniikasta ja hyvinvoinnista.
- Vuosittain noin 5 000 opetustuntia, yli 4 000 kurssilaista ja noin 60 opettajaa.
- Kurssit koko lukuvuoden mittaisia tai lyhytkurseja, työkausi syys–huhtikuu.

- **Erityistoiminta ja saavutettavuus:**

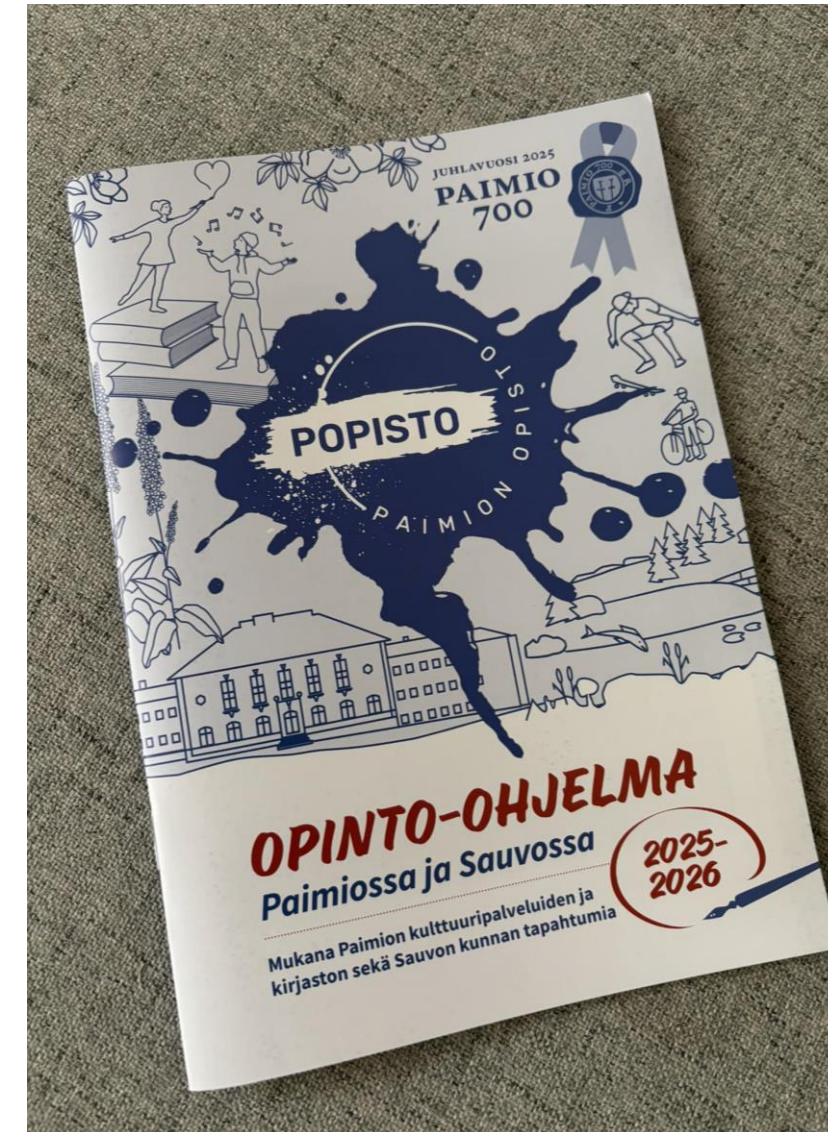
- Verkkokurssit, hybridikurssit ja etäluennot digiloikan myötä.
- Suomen kielen opetusta vieraskielisille ja kulttuuriin tutustumista.
- Erityiskursseja senioreille ja kehitysvammaisille (esim. musiikki- ja teatteritoiminta).

- **Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä:**

- Parvekekonserdit yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa.
- Edullinen osallistuminen valtionosuusrahoituksen ansiosta.
- Opintoseteliavustuksella lisätukea erityisryhmille.

- **Yhteistyöverkosto:**

- Tiivis yhteistyö mm. liikunta- ja kulttuuripalveluiden, kirjaston, lukion, kolmannen sektorin ja Turun seudun opistoverkoston kanssa.
- Vakiintunut rooli kaupungin sisäisten koulutusten ja työkykyä edistävän liikunnan järjestäjänä.

- **Strateginen merkitys:**

- Tukee Paimion kaupungin strategiaa: asukaslähtöisyys, turvallisuus, ympäristöystävällisyys ja palveluiden monipuolisuus.
- Edistää kaikenikäisten hyvinvointia ja toimii ennaltaehkäisevänä sosiaalisena työnä.
- Vahvistaa Paimion imagoa perheystävällisenä ja kulttuurimyönteisenä kaupunkina.

- **Toiminnan laajuus:**

- Noin 140 oppilasta ja 50 musiikkileikkikoululaista.
- 8 opettajaa + apulaisrehtori ja suunnittelijaopettaja.
- Vuosittain noin 4 800 opetustuntia.

- **Opetuksen sisältö:**

- Laajan oppimäärän mukaista musiikin taiteen perusopetusta.
- Yksilö- ja ryhmäopetusta, esiintymisiä oppilasilloissa ja kaupungin tilaisuuksissa.
- Pääsymaksuttomat tapahtumat tavoittavat laajasti kuntalaisia.

- **Hyvinvointivaikutukset:**

- Musiikkiopetus tukee tunneilmaisua, vuorovaikutusta ja sosiaalista kanssakäymistä.
- Musiikilla terapeuttinen ulottuvuus – enemmän kuin oppitunti.
- Yhteismusisointi lisää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

- **Musiikkileikkikoulu:**

- Alle kouluikäisille lapsille Paimiossa ja Sauvossa.
- Perhemuskarit vahvistavat lapsen ja aikuisen välistä suhdetta.
- Tukee lapsiperheiden integroitumista uuteen kotikuntaan.

**Paimion musiikkiopisto –
Taiteen perusopetusta
lähipalveluna**

Tekninen ja ympäristöpalvelut

Teknisen toimialan ja ympäristöpalveluiden vaikutus hyvinvointiin Paimiossa

- Tekninen toimiala ja ympäristöpalvelut vaikuttavat merkittävästi kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin.
- Työ painottuu kaupungin kehittämiseen ja olemassa olevien palveluiden ylläpitämiseen.

Kaavoitus ja rakennusvalvonta

- Kaavoituksessa huomioidaan alueen sijainti, puistoalueet ja turvallinen liikkuminen.
- Rakennusvalvonta edellyttää esteettömyyden ja turvallisuuden toteutumista rakennus- ja piha-alueilla.

Ympäristönsuojelu

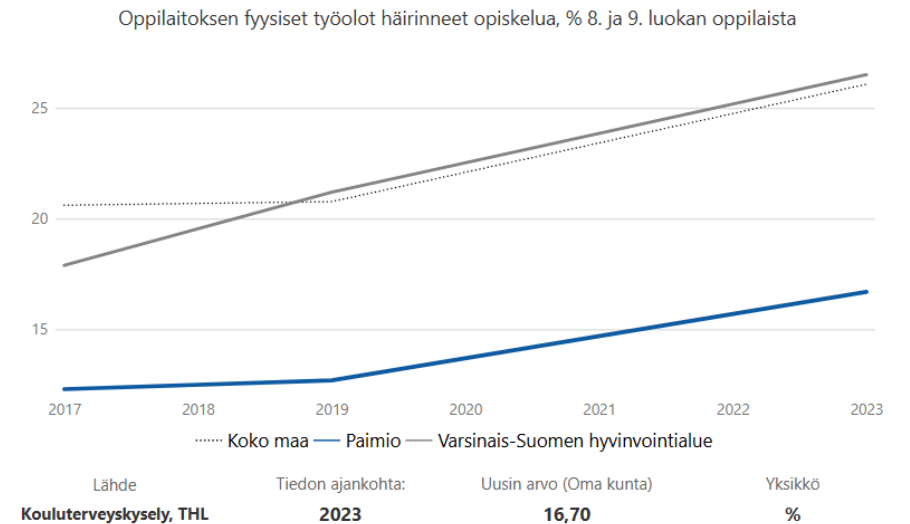
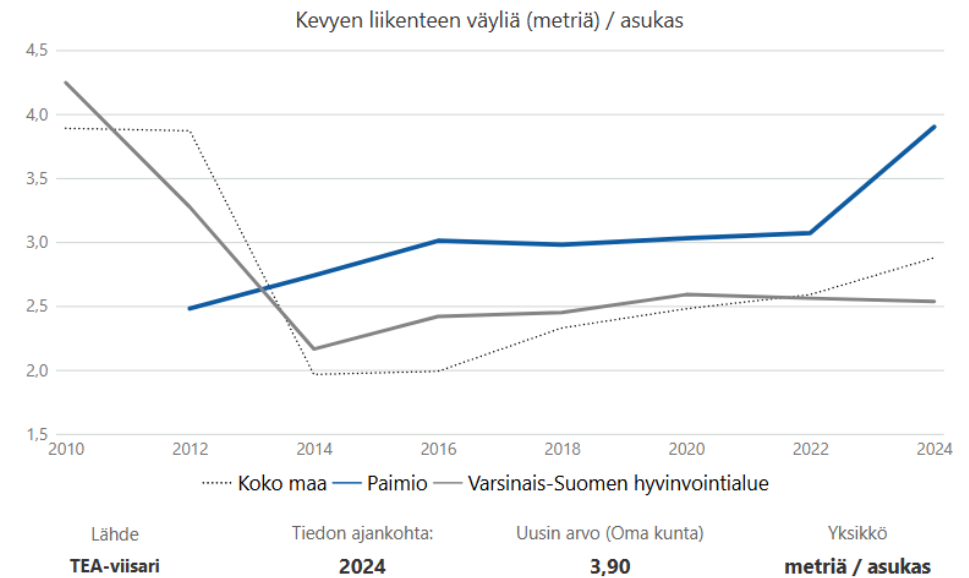
- Valvoo ympäristölupien, meluilmoitusten ja jätehuoltomääräysten noudattamista.

Kevyen liikenteen väylät

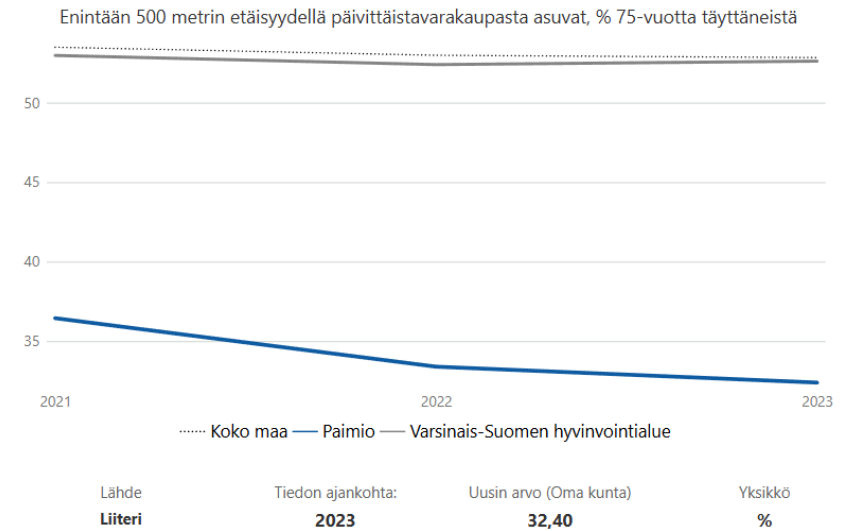
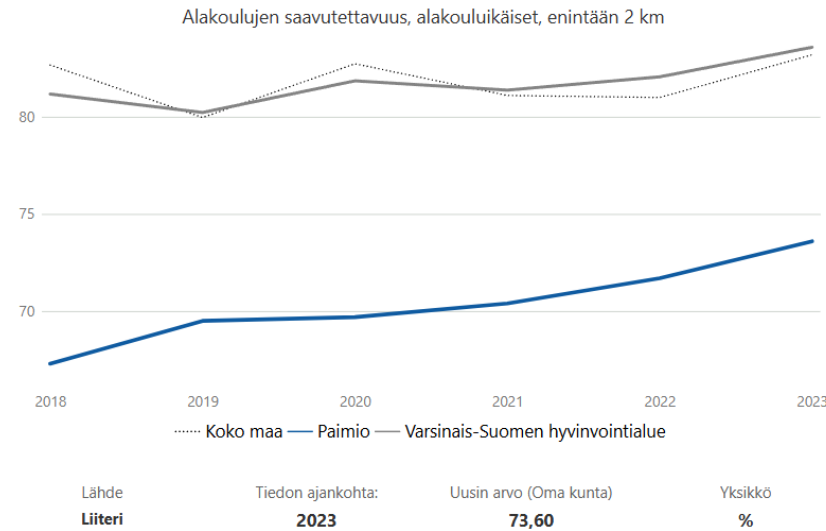
- Paimiossa 3,90 m kevyen liikenteen väyliä / asukas (V-S ja koko maa: alle 3 m / asukas).
- Edistävät turvallista liikkumista jalan ja pyörällä.

Oppilaitosten fyysiset olosuhteet

- 8.–9. luokan oppilaista 16,7 % koki fyysisten olosuhteiden häirinneen opiskelua (V-S ja koko maa: n. 26 %).
- Lukion 1.–2. vuosikurssin oppilaista 100 % koki, ettei olosuhteet häirinneet opiskelua.

Tekniset ja ympäristöpalvelut

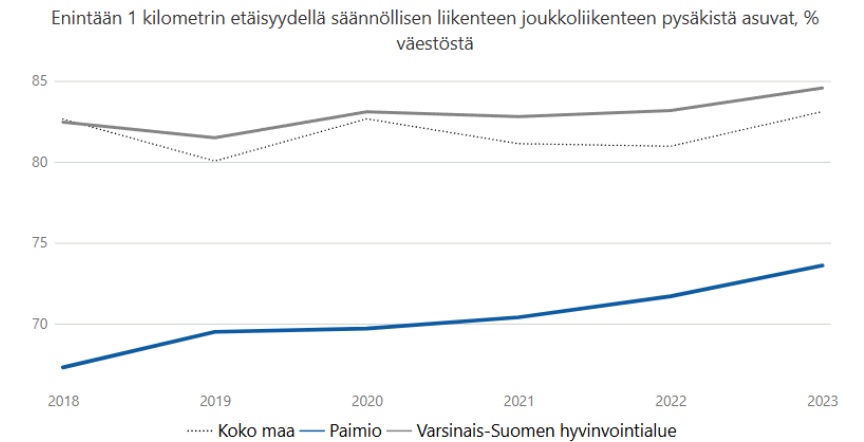

Alakoulujen saavutettavuus

- Paimiossa 73,6 % (V-S ja koko maa: yli 83 %).

Ikääntyneiden saavutettavuus päivittäistavarakauppoihin

- Kyky kävellä noin 500 metriä (esim. lähikauppaan) on tärkeä itsenäisen asumisen edellytys taajama-alueilla.
- Paimiossa 32,4 % yli 75-vuotiaista asuu enintään 500 metrin päässä päivittäistavarakaupasta.
- Vastaava osuus muualla Varsinais-Suomen hyvinvointialueella ja koko maassa on 52 %.

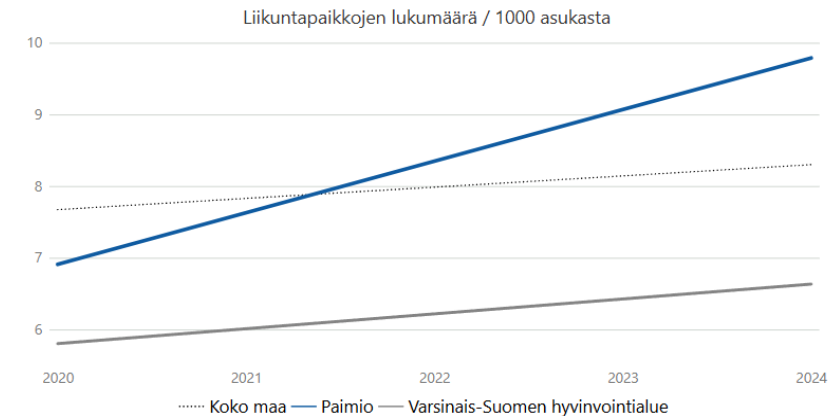

Liikuntapalvelut – hyvinvointia ja aktiivista elämäntapaa tukemassa

- Tehtävänä aktivoida kuntalaisia liikkumaan ja luoda monipuoliset edellytykset aktiiviselle elämäntavalle yhteistyössä teknisen toimialan kanssa.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeinen osa liikuntapalveluiden perustehtävää.
- Tiivis yhteistyö eri hallintokuntien, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa.
- Liikunnan ja soveltavan liikunnan tuet järjestöille
- Erityishuomio soveltavan liikunnan kohderyhmiin, joiden ohjaaminen vaatii erityisosaamista.
- **Keskeiset tehtävät:** liikuntasalivuorojen järjestöille ja kuntalaisille, seurayhteistyö, hyte-hankkeiden juurruttaminen, omatoimisen liikkumisen tukeminen ja aktivointi, liikuntatapahtumat sekä ohjattu liikunta vähän liikkuville.
- Liikunnallisten koulutustilaisuuksien järjestäminen, kuten esimerkiksi vuonna 2024 toteutettu kolmen kunnan yhteinen Vertaisveturi –koulutus ikääntyneiden liikuntaan.

Liikuntapaikat ja investoinnit:

- Paimiossa erinomaiset mahdollisuudet monipuoliseen liikuntaan.
- Uimahallin peruskorjaus valmistui ja avattiin tammikuussa 2024.
- Hiekkahelmen alueelle valmistuivat Helmi MTB -maastopyöräverkosto ja esteetön uimaranta.
- Ankkalammen esteetön lampireitti toteutettiin asukasbudjetin ehdotuksesta.
- Rakenteilla Kriivarin koulun uusi liikuntasali ja sisäliikuntahalli, Oinilan päiväkotiin pieni liikuntatila.
- Liikuntapaikkoja 9,79 / 1000 asukasta – selvästi enemmän kuin V-S alueella tai koko maassa.
- Investoinnit kasvaneet vuodesta 2022 suurten hankkeiden myötä.

Liikuntapalvelut

Yhteistyö ja hankkeet:

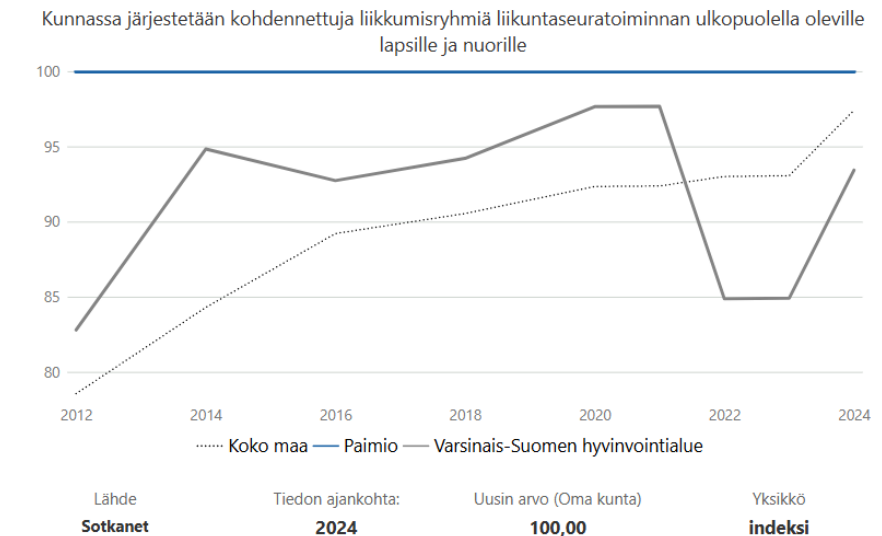
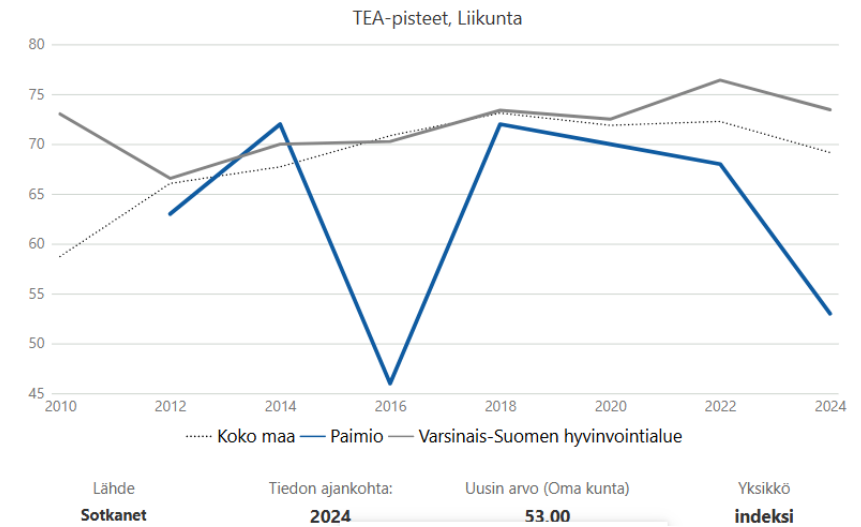
- Rajattomasti liikuntaa -kuntakumppanuus yli kuntarajojen.
- Mukana PaHaMa – Suomen harrastamisen mallissa: 688 lasta ja nuorta tavoitettu vuonna 2024.
- Paimio on mukana Voimaa Vanhuuteen -ohjelmassa: tavoitteena lisätä vähän liikkuvien ikääntyneiden aktiivisuutta, kotona pärjäämistä sekä kaatumisen ehkäisy

Keskeiset liikunnalliset nostot vuodelta 2024

- Uimahalli Solina ja kuntosali Kolina avasi ovensa remontin jälkeen.
- Uimahallin kävijämäärät vuonna 2024 oli yhteensä 85 600.
- Asukasbudjetin kautta toteutettiin kuntosaliopastuksia sekä ABC-kursseja eri kohderyhmille.
- Liikunnallisia tapahtumia eri kohderyhmille esim. Peuhikset

Seuranta ja kehittäminen:

- TEAviisari-tulokset laskeneet: 2024 kokonaispisteet 53 (koko maa: 69).
- Tarve panostaa liikunnan eri osa-alueisiin entistä enemmän.
- Yhteishaku Sauvon kanssa liikuntaneuvonnan käynnistämiseksi työikäisille.
- Kohdennetut liikkumisryhmät hyvin järjestetty liikuntaseuratoiminnan ulkopuolisille lapsille ja nuorille.
- Liikunta-aktiivisuutta seurataan kävijämäärillä ja säännöllisillä kyselyillä (TEAviisari, soveltavan liikunnan kyselyt).

Nuorisopalvelut– tukea, toimintaa ja osallisuutta alle 29-vuotiaille

- Tarjoaa monipuolista, yhteisöllistä ja mielekästä toimintaa lapsille ja nuorille.
- Tavoitteena nuorten hyvinvoinnin, kasvun ja osallisuuden tukeminen.

Perusnuorisotyön sisältöjä:

- Nuorisotalo Tillintuvan avoin toiminta yläkouluikaisille.
- Mopotallitoiminta ja iltapäivänuokkari 3.–6.-luokkalaisille.
- Kesäleirit Karunan Kalliorannassa ja retkitoiminta.
- Nuorisovaltuustotoiminta.
- Nuorisotyö sosiaalisessa mediassa.
- Retket, leirit, teemalliset nuorisotapahtumat

Koulunuorisotyö:

- Hanke jatkuu marraskuuhun 2025 asti (AVI:n jatkorahoitus).
- Tavoitteena nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja sosiaalisen vahvistumisen tukeminen.

Erityisnuorisotyö:

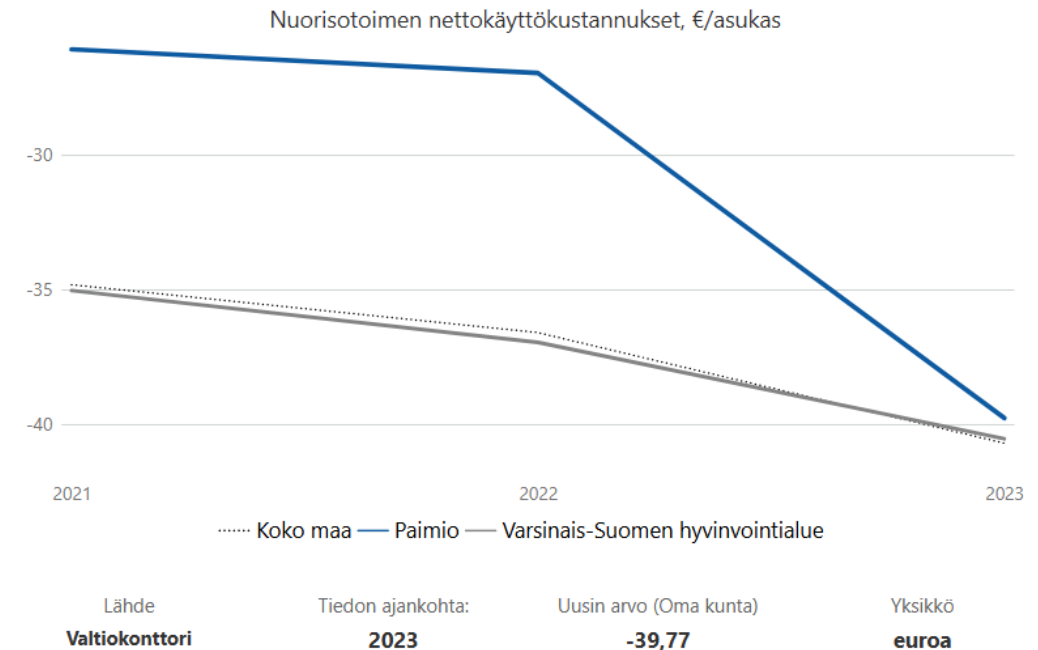
- Etsivä nuorisotyö ja Nuorten Tuvan pajatoiminta 15–28-vuotiaille.
- Tavoitteena tavoittaa palveluiden ulkopuolelle jääneet nuoret.
- Sisältää yksilö- ja ryhmäohjausta, jalkautumista, sometyötä ja viranomaisyhteistyötä.
- Pajajakso keskimäärin 6 kk: kädentaitoja, liikuntaa, kulttuuria ja työnhakutaitoja.
- Etsivä nuorisotyö vuosittain yhteydessä 30–40 nuoreen, pajatoimintaan osallistuu 12–20 nuorta.
- Ukrainalaiset nuoret mukana toiminnassa.
- AVI:n rahoitusavustus

Yhteistyö ja osallistuminen:

- Tiivis yhteistyö kolmannen sektorin kanssa (esim. Parkki-katupäivystys).
- Aktiivinen osallistuminen tapahtumiin, kuten Harrastusmessuille.

Resurssit ja kustannukset:

- Nuorisotoiminnan nettokustannukset Paimiossa samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin eli -39,77 euroa.

Hyvinvoinnin edistämisen rakenteet kunnassa ja hyty-työ Paimiossa

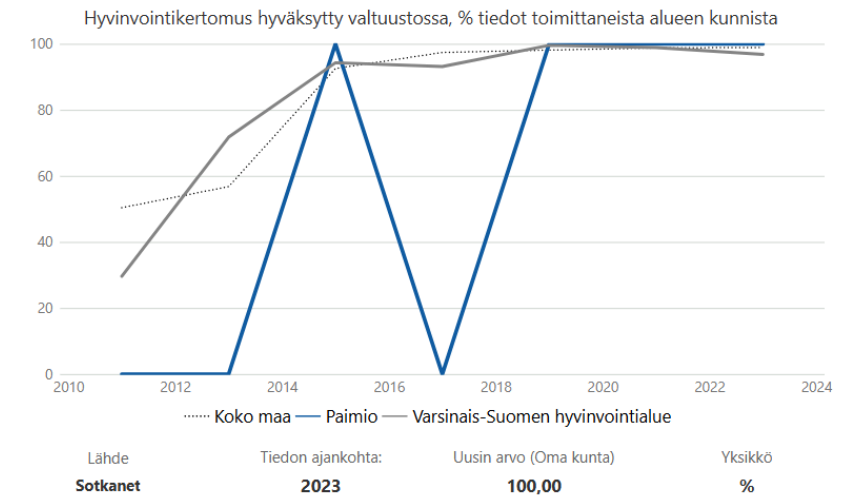
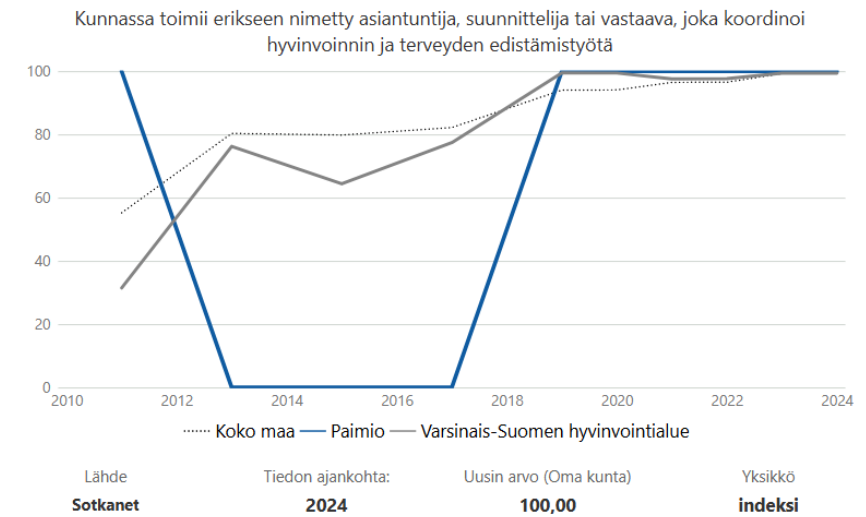
- Toiminta kuuluu hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.
- Koordinoinnista vastaa kunnan liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori.
- Työ on poikkihallinnollista ja kattaa kaikki kunnan toiminnan tasot.

Ohjaus ja yhteistyö:

- Kaupunginjohtajan nimeämä ohjausryhmä koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.
- Ryhmässä edustus mm. vanhus- ja vammaisneuvostosta, nuorisovaltuustosta ja seurakunnasta.
- Tavoitteena edistää hyvinvointia monialaisesti kunnassa.

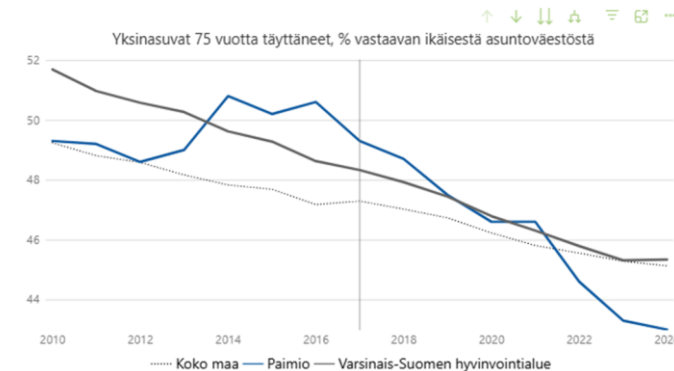
Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvointi:

- Tavoitteena vähentää päihteiden käytön haittoja ja lisätä tietoisuutta.
- Yhteinen ehkäisevän päihdetyön ryhmä Sauvon kanssa, mukana myös seurakunta ja hyvinvointialue.
- Teemoina myös mielen hyvinvoinnin edistäminen ja väkivallan ehkäisy.
- Vuonna 2024 järjestetty tapahtumia mm. Vanhemmuuden viikolla ja Ehkäisevän päihdetyön viikolla.
- Paimio mukana PAKKA-toimintamallissa yhteistyössä Kaarinan ja Sauvon kanssa.

Ikääntyneet - ennaltaehkäisevä työ ja yhteisöllisyys

- **Ikääntyneiden osuus Paimion väestöstä kasvaa merkittävästi**, erityisesti 75–84-vuotiaiden ja yli 85-vuotiaiden ryhmissä.
- Kasvun taustalla ovat suuret ikäluokat ja eliniän piteneminen.
- Tämä kehitys lisää paineita ja muutosvaatimuksia ikääntyneille suunnattuihin palveluihin.
- **Tavoitteena on tukea kotona asumista ja toimintakyvyn säilymistä** kaikissa ikääntyneiden palveluissa.
- Kunnan eri toimialoilla (liikunta-, opisto-, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, tekninen toimi) sekä järjestöillä on tärkeä rooli ikääntyneiden tukemisessa hyvinvointialueen rinnalla.
- **Yksinasuvien ikääntyneiden osuus on laskenut** viime vuosina sekä 65- että 75-vuotiaiden joukossa.
- Yksin asuminen ei tarkoita automaattisesti yksinäisyyttä, mutta se voi lisätä palveluntarvetta.
- **Ystäväpiiritoiminta on tärkeä ennaltaehkäisevä ja mielen hyvinvointia tukeva palvelumuoto.**
- Toiminta perustuu itseohjautuviin ryhmiin.
- Ryhmien käynnistämisessä ja tukemisessa on mukana kaupungin hyvinvointiohjaaja.
- Vuonna 2023 Paimiossa toimi kymmenen säännöllisesti kokoontuvaa ystäväpiiriryhmää.

Omaishoito

- Omaishoidon tuen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus on pienentynyt edellisvuodesta.
- Vuonna 2024 hieman alle 3,2 % 75 vuotta täyttäneistä sai omaishoidon tukea.
- Uutena toimintamallina Paimion HYTE-palvelut järjestävät omaishoitajille säännöllistä vertaistukiryhmää hyvinvointiohjaajan johdolla.

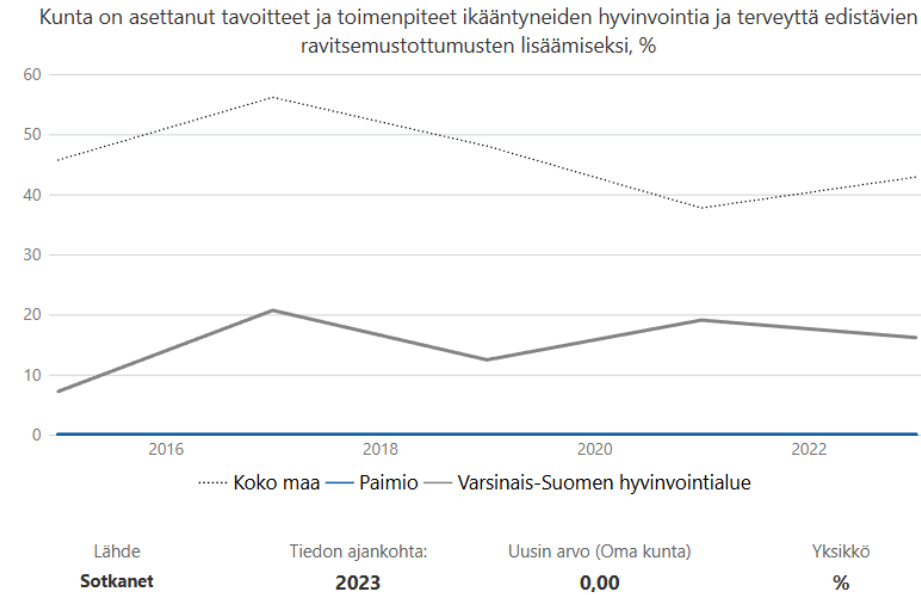
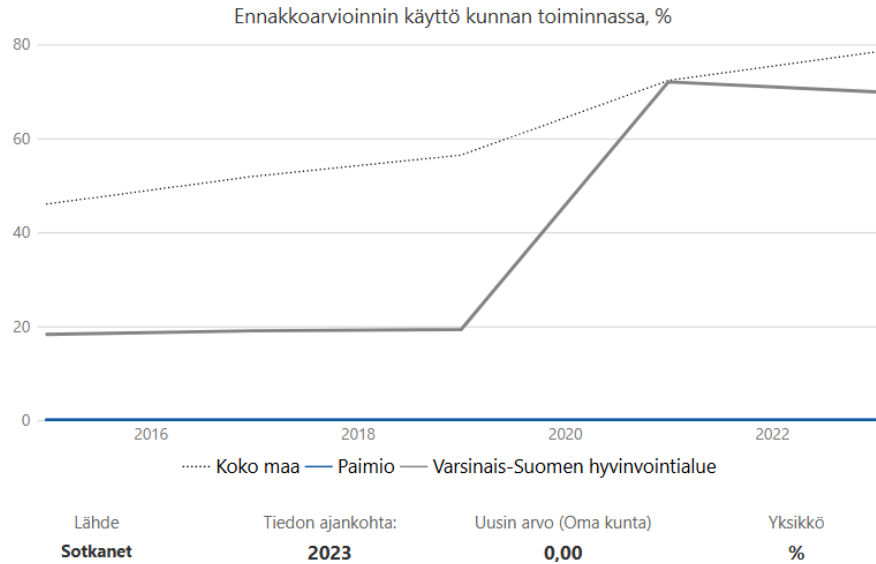
Osallisuus

- Eri tapahtumien keinoin tavoitteena on edistää ikääntyneiden osallisuutta.

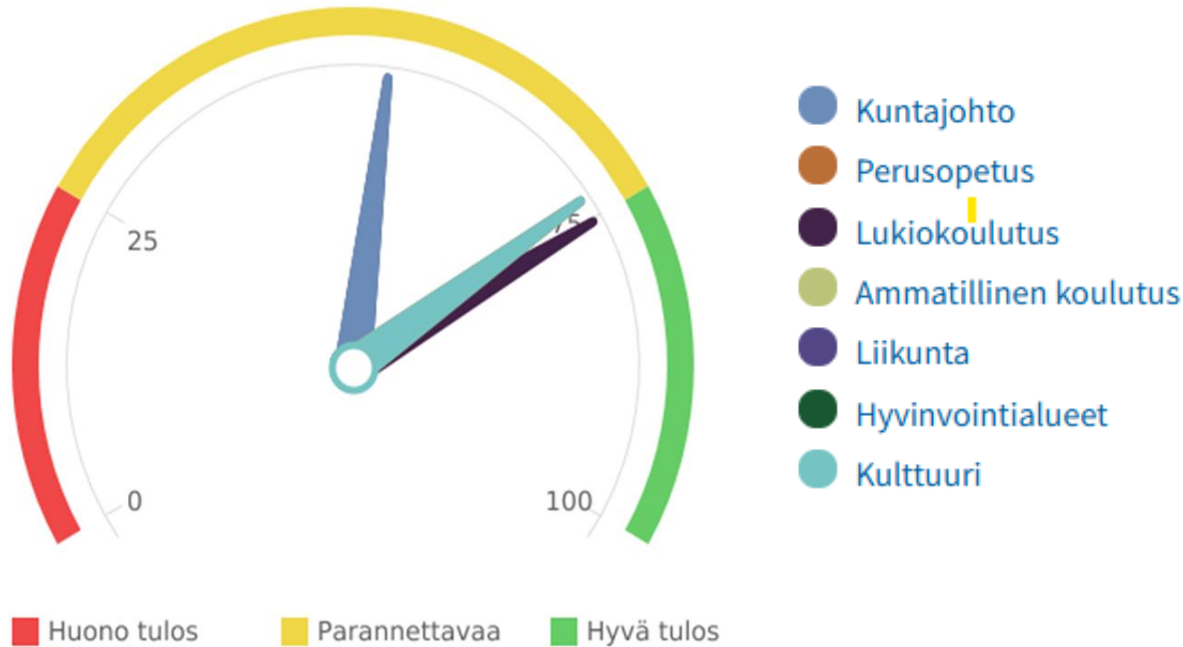
Hyvinvoinnin edistämisen rakenteet kunnassa ja hyty-työ Paimiossa

Kehittämistarpeet:

- Hyvinvointityötä tulee edelleen kehittää tilastojen perusteella.
- Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia on hyvä vahvistaa systemaattisena työkaluna.
- Ikääntyneiden ravitsemustottumusten edistämisessä tarvitaan tiiviimpää yhteistyötä hyvinvointialueen ja yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aktiivisuus (TEAvisari)

TEAvisarilla selvitetään kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

- Kuntajohdon TEAvisarin tulokset ovat nousseet 😊
- Liikunnan TEAvisarin tulokset ovat laskeneet 😞
- Perusopetuksen TEAvisarin tulokset ovat laskeneet 😞
- Lukiokoulutuksen TEAvisarin tulokset ovat nousseet 😊

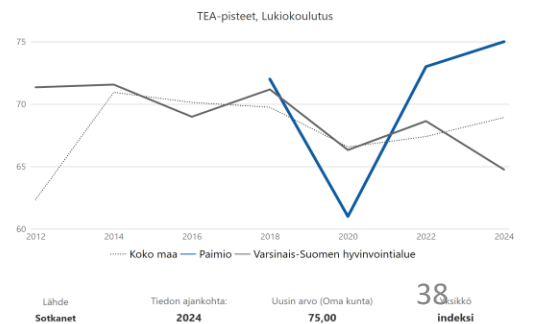
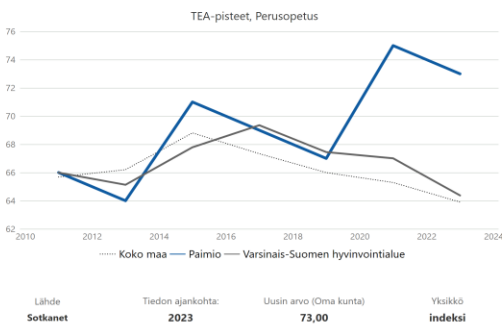
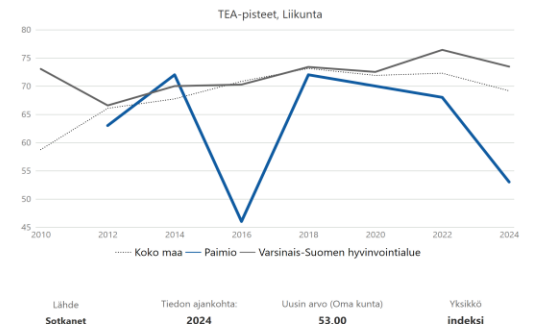
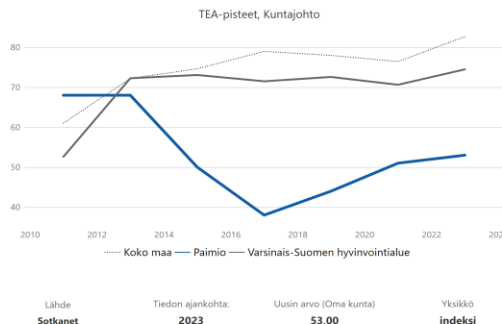
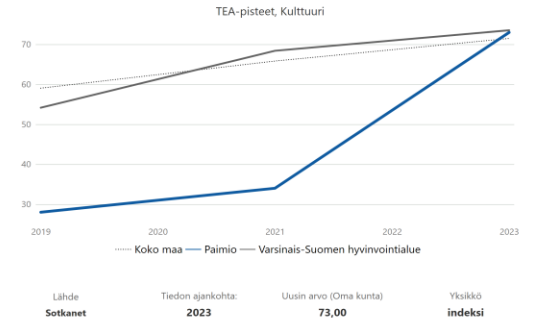
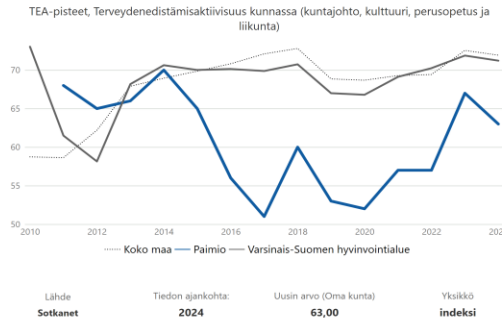
Kuntavalikko:

Asukasmäärä: 101 684018

Alkuperäisen vuosi: 1970 2025

TEAvisari-terveydenedistämisaktiivisuus eli kunnan toiminta asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (THL)

Nimi TEAvisari	Oman kunnan viimeisin tulos	Oman kunnan edellinen tulos	Oma hyvinvointialue	Koko maa
Kaikki sektorit (ei lukio)	63	67	71,2	71,9
Kulttuuri	73	34	73,5	71,5
Kuntajohto	53	51	74,5	82,7
Liikunta	53	68	73,4	69,2
Lukiokoulutus	75	73	64,8	68,9
Perusopetus	73	75	64,4	63,9

Keskeisimmät muutokset paimiolaisten hyvinvoinnin tilassa 2024

Talous, väestö ja elinvoima Paimiossa

- Elinolot keskimääräistä paremmat verrattuna Varsinais-Suomen hyvinvointialueeseen ja koko maahan.

Toimeentulotukea saavien lapsiperheiden osuus:

- Paimiossa 1,00 %
- V-S hyvinvointialueella 2,41 %
- Koko maassa 2,71 %

Ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien osuus:

- Paimiossa 19,80 %
- V-S hyvinvointialueella 28,80 %
- Koko maassa 28,23 %

Syrjäytymisvaarassa olevat 18–24-vuotiaat:

- Paimiossa 17,90 %
- V-S hyvinvointialueella 14,42 %
- Koko maassa 16,71 %

Vaikeasti työllistyvien osuus:

- Vuonna 2024: 1,80 %
- Vuonna 2022: 1,40 %
- V-S hyvinvointialueella 3,97 %, koko maassa 4,51 %
- TE-palveluiden uudistus 2025 tukee työllistymistä

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet:

- Paimiossa 43,30 %
- V-S hyvinvointialueella 45,31 %
- Koko maassa 45,28 %

Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75+ -vuotiaat:

- Vuonna 2022: 6,40 %
- Vuonna 2024: 3,20 %
- Lasku voi viitata tuen tarpeen tai saatavuuden muutoksiin

Paimion kaupungin strategia 2023-2026 on hyväksytty kesäkuussa 2022. Strategiassa on määritelty kaupungin arvot, missio ja visio.

ARVOT, MISSIO & VISIO

PAIMION ARVOJA OVAT:

Paimio on ihmisläheinen, yrittäjyyttä tukeva, ympäristöystävällinen ja turvallinen kaupunki.

MISSIONME ELI TOIMINTA-AJATUKSEMME ON:

Paimion kaupunki mahdollistaa hyvän elämän.

TYÖN VISIONA ELI TAVOITETILANA ON:

Vuonna 2026 Paimio on maakunnan vetovoimaisin kaupunki, joka tunnetaan kulttuuristaan ja laadukkaista palveluistaan.

Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

- [Paimion kaupungin laaja hyvinvointikertomus 2021-2025, hyväksytty 17.11.2021](#)
- <https://www.paimio.fi/uploads/2024/12/b4e75d4d-paimion-hyvinvointikertomuksen-raportti-2023.pdf>
- [Paimion jalankulun ja pyöräilyn edistämishjelma 2021-2026](#)
- [Paimion kaupungin strategia 2023-2026 , 8.6.2022](#)
- [Paimion kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2022, hyväksytty 10.5.2022](#)
- [Paimion kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelma 2023-2024, hyväksytty joulukuussa 2023](#)
- [Paimion kaupungin esiopetussuunnitelma 2023, hyväksytty 2023](#)
- [Paimion lukion opetussuunnitelma 2021, hyväksytty toukokuussa 2021:
Paimion varhaiskasvatus- ja opetustoimen TVT-suunnitelma 2021-2025](#)
- [Paimion ja Sauvon oppilashuoltosuunnitelma 2022-2025](#)
- [Paimion kaupungin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma 2022-2026, hyväksytty marraskuussa 2022](#)
- Paimion ja Sauvon esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, hyväksytty vuonna 2020
- [Paimion ristiriita- ja kiusaamistilanteisiin puuttumisen malli](#)
- [Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelma 2023-2026](#)
- [Paimion kaupungin maapoliittinen ohjelma 2019-2022](#)
- [Paimion kaupungin kaavoituskatsaus 2023](#)
- [Paimion liikenneturvasuunnitelma 2022](#)
- [Paimion kaupungin ikääntyneiden ja soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma vuosille 2023-2026](#)

Paimion
kaupungin
hyvinvoinnin
edistämiseen
liittyvät
työryhmät:

- -Paimion HYTE-ohjausryhmä
- -Paimion ja Sauvon ehkäisevän päihdetyön ryhmä
- Paimion ja Sauvon nuorisolain mukainen ohjaus- ja palveluverkosto
- Paimion ja Sauvon opiskeluhuollon ohjausryhmä
- Paimion kestävän ja turvallisen liikkumisen työryhmä
- nuorisotyöryhmä
- -nuorisovaltuusto
- -vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- -seuraparlamentti
- järjestöparlamentti
- koulujen oppilaskunnat ja lukion opiskelijakunta

Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

- Laajan hyvinvointisuunnitelman (2021-2025) painopisteet ja tavoitteet ovat olleet:
 1. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden tukeminen ja ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen
 2. Ikääntyneen ihmisen turvallisen ja mielekkään elämän vahvistaminen toimintakyvystä riippumatta
 3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eri hallintokunnissa läpi elämänkaaren
 4. Elinvoiman edistäminen työllisyyttä, palveluja ja työssäjaksamista kehittämällä kaikkien kuntalaisten hyväksi.
- Värikoodit:
 - vihreä= toteutunut, käynnissä
 - Keltainen= valmistumassa tai työn alla
 - Punainen= ei ole vielä toteutunut
 - Musta = toiminta on siirtynyt Varhalle

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden tukemisessa painopisteenä on ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Toteuma
Vahvistetaan tukitoimia vanhempien kasvatustehtävään	Sähköisten yhteydenottotapojen kehittäminen: - Chat -palvelu, sähköinen lomakkeisto, Pyydä Apua napin käyttö		Sähköisten yhteydenottojen määrän kehitys Chat palvelu käytössä (varhaiskavatus). Sähköiset lomakkeet käytössä ja käyttö lisääntyy. Pyydä apua napin kautta yhteydenottojen määrä kasvaa. (Vastuutahot; Tietohallinto ja Sosiaalipalvelut)	Pyydä apua -nappi siirtyi sote-uudistuksen myötä Varhalle, Varhan perhekerkus-yhteistyön alkaminen. Erilaiset teemaviikot, ja niiden monipuolinen ohjelma lapsille, nuorille, kuntalaisille ja ammattilaisille.
	Ehkäisevän päihdetyön lisääminen. Henkilöstön kouluttaminen varhaisen tunnistamisen ja tuen menetelmiin - tiedotus, valistus ja neuvonta.	Ehkäisevän päihdetyön ryhmä	Ehkäisevän päihdetyön ryhmä järjestää vuosittain päihdetyöhön liittyvää tiedotus-/valistustilaisuuden lapsille/nuorille. Järjestettyjen koulutusten määrä	
	Annettu suositus lasten ja nuorten kotiintuloajoista, tiedotetaan huoltajia	Nykyiset resurssit	Suosituksen vaikutusten arviointi nuorisovaltuustossa	Vanhempainillassa ja muissa tilaisuuksissa esitteitä, puheenvuoroja kotiintuloajoista.
Kunnan sisäisten hallinnonalojen yhteistyön syventäminen	Yhteisten toimintamallien ja periaatteiden kehittäminen	Nykyiset resurssit (kaikki vastuutahot)	Arviointi ja kehittäminen yhteisissä kehittämissäpäivissä	Sosiaalipalvelut siirtyneet Varhalle 2023, yhteistyön muodot kehitteillä.
	yhteistyöryhmien muodostaminen eri aiheisiin liittyen	Nykyiset resurssit (Sosiaalipalvelut, Koulupalvelut)	Toimivat yhteistyöryhmät	Kaupungin sisäisiä yhteistyöverkostoja on kehitetty yhä toimivammiksi. Toimintamalleja on kehitetty.
Yhteistyö muiden julkisten palveluntuottajien ja kolmannen sektorin kanssa vahvistuu	Pienryhmätoiminta jatkuu (3. sektori, oppilashuolto, nuorisopalvelut)	Nykyiset resurssit (Oppilashuolto, nuorisotyö, Sosiaalipalvelut, Koulutoimi, Kolmas sektori)		PaHaMa-hankkeessa mukana 436 lasta ja nuorta vuonna 2023.
	Edullisten harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen ja harrastusten pariin kannustaminen (PaHaMa-hanke)	Nykyiset resurssit (Nuorisopalvelut, Koulutoimi, Liikuntatoimi, Kolmassektori)		Ei ole toteutunut resurssipulan vuoksi; yhteistyö VARHAN kanssa etsinyt muotojaan.

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Toteuma
Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen	Nuorten ääni kuuluviin, eri työryhmiin osallistuminen (monialainen työryhmä).	Nykyiset resurssit (Koulutoimi Nuorisovaltuusto)	työsuunnitelmien arviointi, kouluterveyskyselyn tulokset.	Nuoret (PaiNuVa) jäsenenä mm. Järjestö- ja seuraparlamentissa, lasten ja nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa, eri lautakunnissa.
Sosiaalinen vahvistaminen, mielenterveyden tukeminen ja yksinäisyyden torjuminen	Palveluohjauksen vahvistaminen. Palveluohjaus voi toteutua myös ilman ajanvarausta ja voi tapahtua missä vaan. Edellyttää prosessien kehittämistä. Helppo tavoitettavuus.	Nykyiset resurssit (Sosiaalipalvelut), chat palvelu.	Palveluohjauksen yhteydenottojen määrä	Toiminta on siirtynyt Varhalle.
	Vanhemmuuden viikon kehittäminen (pienille lapsille, vanhemmat ja lapset yhdessä esim. leikkien opastus)	Nykyiset resurssit (Koulutoimi, MLL, srk, 4 H)	toiveet toiminnan kehittämisestä	Vanhemmuuden viikon monipuolinen ohjelma.
	Ruutuajan vähentäminen esim. Isien ja lapsien kerho, Peuhiksen laajentaminen	Nykyiset resurssit (Nuorisopalvelut, MLL, Liikuntatoimi)	Osallistujamäärät, vanhempien verkostot/ vanhempainyhdistysten toiminta	Mopotallitoiminnan alkaminen, skatepuiston valmistuminen, Ankkalammen ulkokuntosali, Harrastusmessujen järjestäminen jne.
	Moniammatillisen yhteistyön ja toiminnan hyödyntäminen - Vanhemmuuden valmennus, Perhearjen youtube - Hyvinvointivälkkä	Nykyiset resurssit (kulttuuri ja vapaa-aikatoimi)	Katsojaluvut Hyvinvointivälkkien määrä, oppilaspalaute välkkätoiminnasta	Yläkoulun ja lukion välkkäkahvilat. Erillinen hyvinvointikoutsu hanke yläkoulussa. Koulunuorisotyöntekijä-toiminnan käynnistäminen (hankerahoitus)
	Perheiden ja vanhempien verkostoituminen - Koulutulokkaiden vanhempainillat toiminnallisiksi, vanhempia osallistaviksi	vanhempainillat, toiminnalliset menetelmät (Koulutoimi, Varhaiskasvatus)	Osallistujamäärät, vanhempien verkostot/ vanhempainyhdistysten toiminta	Vanhemmuuden viikon monipuolinen ohjelma.
	Parkki-toiminta jatkuu Paimiossa	Tarvitaan lisää vapaaehtoisia (Nuorisopalvelut)		Toimintaa pääsääntöisesti työpareittain.
Ennalta ehkäisevän työn lisääminen varhaiskasvatuksessa ja koulussa	Koulukuraattorit ja psykologit osana esiopetuksen yhteisöllistä oppilashuoltotyötä	Riittävät koulupsykologi ja koulukuraattori resurssit	Yhteisöllisissä oppilashuoltoryhmissä käydyt arviointikeskustelut ja asiakaspalaute	Kuraattoriresurssi on hyvä, koulupsykologiresurssia paikattu ostopalveluina
	Riskiperheiden löytäminen varhaiskasvatuksessa, puheeksiotto	koulutus, moniammatillinen yhteistyö	Vanhemmuuden tukemisen toimintamallit, puheeksi ottomenetelmät, Pyydä apua kuuntelemisen -malli	Toteutuu lapsen varhaiskasvatuskeskustelussa, jossa keskustellaan myös perheen hyvinvoinnista ja ohjataan tarvittaessa eteenpäin.

Ikääntyneen ihmisen turvallisen ja mielekkään elämän vahvistaminen toimintakyvystä riippumatta

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Toteuma
Turvallinen asuminen	Ikääntyneiden asumisen kehittämissuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen	Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman hanke 2021 - 2022. Hanketyöntekijä marraskuun 2022 loppuun asti.	Suunnitelma valmis (ml. teknologia-suunnitelma). C-talon suunnittelu ja rakentaminen yhteistyössä Paimion palvelukeskussäätiön kanssa edistyy.	Ikäasumisen hanke on päättynyt. Ikääntyneiden asumisen kehittämissuunnitelma on laadittu, mutta ei ole vielä toteutettu.
	Ikääntymiseen varautuminen asumisessa. Ohjataan kuntalaisia	Hanketyöntekijä marraskuun 2022 loppuun asti.	Tapahtumien ja kontaktien määrä.	
Kehitetään palveluohjauksen monimuotoisuutta	Maakunnallinen keskitetty asiakas- ja palveluohjaus. Kuntalaisten ohjaus käyttämään palvelua.	Asiakasneuvonta on keskitetty maakunnallisesti Turkuun.	Käyttäjien määrä	Keskitetty palvelunumero toteutuu. Toiminta on siirtynyt Varhalle.
Mielenterveys- ja päihdeosaamisen vahvistaminen	Ammattilaisten osaamista lisätään koulutuksilla esim. kotihoidossa	Henkilöstön täydennyskoulutus	Täydennyskoulutettujen määrä	Koulutuksiin osallistutaan säännöllisesti. Jatkossa kotihoidon henkilöstön koulutusvastuu on Varhalla.
Mielekäs tekeminen sekä sosiaalisuuden ja aktiivisuuden mahdollistaminen	Aktivointi-/markkinointitapahtumat paikoissa, joissa ikääntyvät muutenkin käyvät. Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman hankkeessa tapahtumia on suunniteltu ja järjestetty vuoden 2022 aikana.	Nykyiset resurssit	Tapahtumien määrä	Ikäasumisen hanke on päättynyt. Henkilöstöresurssit ovat pysyneet samana. Vapaaehtoisten määrä on lisääntynyt.
	Vapaaehtoistyön laajentaminen. Kunnissa tehtävän vapaaehtoistyön merkitys tulee kasvamaan. Kartoitetaan mahdollisuuksia järjestöyhteistyön lisäämiseen.	Vapaaehtoistyön koordinointiin tarvitaan henkilö sote-uudistuksen jälkeenkin ja tämä on huomioitu strategiavalmistelussa.	Vapaaehtoistyöhön osallistuvien määrä	
	Ystäväpiiritoiminnan ja muistiryhmän jatkaminen myös sote-uudistuksen jälkeen.	Pysyvämmät toimintatilat ystäväpiirille mahdollistuvat, jos C-talo hanke etenee suunnitellusti.	Ystäväpiiriryhmien määrä	
	Starttipaketti eläkkeelle siirtyessä tai Paimioon muuttaessa	Ikääntyneille kohdennettu tervetulokirje	Lähetetyt kirjeet uusille asukkaille	
	Digitaitojen lisääminen	Digikummitoiminta	Digikummi määrä	Ystäväpiiritoiminta on vakiintunut. Kulttuurikammariryhmä toteutui yhteistyössä eri tahojen kanssa.
				Eläkkeelle siirtyville pakettia ei ole toteutettu. Paimioon muuttajille on toteutettu tervetuloa Paimioon kirje sekä opastettuja kaupunkikierroksia. Toteutettu digiopastusten muodossa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eri hallintokunnissa läpi elämänkaaren. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kokonaisvaltaista yhteistyötä kaupungin sekä kolmannen sektorin kesken.

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Toteuma
Vapaaehtoistoiminnan ja osallisuuden kehittäminen	Asiakasraadin käyttöönotto Osallisuuden lisääminen Vastuutaho: Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut	Vaatii lisäresurssia	Asiakasraadin toteutuminen, kokoontumiskerrat ja vaikuttavuus	Asiakasraati toteutui ruokapalveluissa, kuten esim. koulujen ja varhaiskasvatusten, kaupungin viestinnässä sekä Paltanpuiston toiminnassa. Asukasbudjetin valmistelu käynnistyi. Toteutus v.2024 Järjestöparlamentin toiminta on vakiintunutta. Vapaaehtoisten muistaminen. Aktiivinen tapahtumatoiminta. Kulttuurikummitoiminnan aloittaminen vaatii lisää resursseja.
	Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen ja uusien vapaaehtoisten rekrytointi Vapaaehtoisten jaksamisen tukeminen ja huomioiminen Digikummi ja kulttuurikummitoiminta Vastuutaho: Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut	Vaatii lisää resurssia	Kuntalaistyytyväisyys ja laajennetut toiminnan kehittäminen Vapaaehtoisten määrä	
Uusien kuntalaisten huomioiminen	Tervetuloa Paimioon -paketin kehittäminen Tutustumiskierrokset Vastuutaho: Hyte-ohjausryhmä	Nykyiset resurssit	Asiakastyytyväisyys	Paimio tutuksi -tutustumiskierroksia on toteutettu. Tervetuloa Paimioon -paketti vaatii lisää resursseja.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eri hallintokunnissa läpi elämänkaaren	Kansalaisten digitaitojen parantaminen. Vastuutaho: Paimion opisto ja kirjasto	Nykyiset resurssit	Asiakastyytyväisyys	Paimion opiston sekä järjestöjen kanssa on yhteistyössä toteutettu digikursseja. Kirjaston henkilökunta antaa yksilöllistä digiopastusta. Pankit antavat kirjastossa digiopastusta pankkipalveluihin. Ystäväpiiri -toiminta on vakiintunut. Paltanpuiston seniorikahvila ja tapahtumat. Kirjasto käytetään kokoontumistilana. Hyvinvointitori -tapahtuma toteutettiin syksyllä 2023. Asukasbudjetointi aloitettiin.
	Mielen hyvinvoinnin tukeminen koko elämänkaaressa. Hyvinvointi-illat Yksinäisyyden tukeminen Osallisuuden lisääminen Kansalaistaitojen vahvistaminen Vastuutaho: Sivistyspalvelut	Nykyiset resurssit	Asiakastyytyväisyys	

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Toteuma
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eri hallintokunnissa läpi elämänkaaren	Terveysliikuntamahdollisuuksien, lähiliikuntapaikkojen, kulttuurireittien sekä lähipalveluiden ylläpitäminen ja kehittäminen Asukkaiden tuottama kaupunkitaide Liikunnan ja kulttuurin lähipalvelut, kuten parvekejumpat ja -konsertit, leikkipuistojumpat ja -muskarit Vastuutaho: Liikunta- ja kulttuuripalvelut ja infrapalvelut	Nykyiset resurssit	Asiakastyytyväisyys Kaupunkiviihtyvyys ja turvallisuus Kuntalaisten liikkumisaktiivisuus	Ulkokuntosaleja valmistui lisää, ulkoliikuntapaikkojen ylläpito ja uusia reitistöjä valmistui, kuten Preitilän reitti. Hiekkahelmen esteetön uimarannan rakentaminen käynnistyi. Liikunnan ja kulttuurin lähipalveluita lisättiin. Parvekejumpista ja -konserteista on tullut vakiintunut käytäntö. Graffittiseinä valmistui Jokipuistoon.
	Vahvempi yhteistyö 3.sektorin kanssa Harrastemessujen juurruttaminen joka vuotiseksi tapahtumaksi. Yhteisöllisyyden parantaminen. Järjestötilan hyödyntäminen ja markkinointi Vastuutaho: Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut	Nykyiset resurssit	Tapahtuman toteutuminen Asiakastyytyväisyys ja asiakaspalaute	Harrastusmessut toteutettiin ja toimintamalli on juurtunut kunnan ja järjestöjen yhteiseksi toiminnaksi. Järjestötilan kaappitilat ovat aktiivisessa käytössä.
	Houkutin-kortin laajentaminen kulttuuripalveluihin Vastuutaho: Hyte-, liikunta- ja kulttuuri-palvelut	Taloudellinen resurssi	Asiakastyytyväisyys ja korttien määrän lisääntyminen	Houkutinkortin laajentui liikuntapalveluiden lisäksi myös kulttuuripalveluun. Houkutinkortin käyttömäärä lisääntyi.
	Kirjaston yhteistyön lisääminen vanhuspalveluiden ja eläkeläisjärjestöjen kanssa. Kirjavinkkaukset Kirjakassipalvelu Vastuutaho: Kirjasto	Nykyiset resurssit	Asiakastyytyväisyys Uudet palveluiden käyttäjät	Kirjakassipalvelua on hyödynnetty. Jalkautumista on toteutettu resurssien puitteissa. Vuoden 2023 pääkohteena on ollut varhaiskasvatus.
	Arkeen Voimaa -toimintamallin juurruttaminen	Nykyiset resurssit	Järjestettyjen ryhmien määrä Elämänlaatumittarit sekä kyselyt ennen ja jälkeen ryhmän.	On siirtynyt Varhan toiminnaksi.

Elinvoiman edistäminen työllisyyttä, palveluja ja työssäjaksamista kehittämällä kaikkien kuntalaisten hyväksi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Toteuma
Paimiossa on paljon yksinyrittäjiä ja pienyrittäjiä. He ovat usein yksin toimintansa haasteiden ja taloudellisten paineiden kanssa. Kaupunki pyrkii edistämään yhteistyötä ja yhdessä tekemistä rakentaakseen positiivista ilmapiiriä ja kehittääkseen vertaistukea. Positiivinen asenne ja usko tulevaan ovat tärkeitä elinvoiman elementtejä.	Kehitetään uusia yhdessä tekemisen muotoja ja tapahtumia. Markkina- ja toritapahtumia, yhteistyötä yrittäjäyhdistyksen ja muiden yrittäjien kesken kaatamalla raja-aitoja ja rakentamalla yhteisöllisyyttä. Vastuu: Elinkeinopalvelut	Elinkeinojohtaja Yrittäjäyhdistyksen hallitus	Yrittäjien kokemuspalaute Tapahtumien herättämä kiinnostus (osallistujien määrä)	Yrittäjiltä kerätty palaute sparrausryhmistä oli vaihtelevaa. Osittain palaute oli positiivista, osittain melko negatiivista. Syksyllä 2022 järjestettiin uudet sparrausryhmät, mutta toimintaa ei saatu käyntiin erittäin vähäisestä osallistujamäärästä johtuen. Vuoden 2023 aikana on tarkoitus muuttaa toimintamallia paremmin sopivaksi yrittäjien nykyisille tavoitteille, toiveille ja mahdollisuuksille.
Yrittäjillä on usein hyvä osaaminen omasta ydintoiminnastaan, mutta yleinen liiketoimintaosaaminen ja ajankäytön rajoitteet saattavat häiritä yrittäjätoimintaa kokonaisuutena heijastuen yrittäjän ja hänen lähipiirinsä hyvinvointiin. Tavoite: Yrittäjien liiketoiminta-osaamisen kehittäminen koulutusten ja henkilökohtaisten sparrausten avulla.	Yhteistyö Paimion Yrittäjät Ry:n kanssa Yhteistyö oppilaitosten kanssa (esim. Turun AMK, SSKKY) Koulutusten järjestäminen joko omana koulutuksena (henkilökohtainen sparraus, kaupungin järjestämät koulutustapahtumat) tai ostopalveluna Vastuu: Elinkeinojohtaja	Elinkeinojohtaja Yrittäjäyhdistyksen hallitus	Koulutuksiin osallistuneiden määrä / koulutus Osallistujien palautteet koulutusten hyödyllisyydestä	Koulutustoimintaa on vuoden 2022 aikana ollut paljon tarjolla. Yrittäjäyhdistyksen omien koulutusten lisäksi mm. Turun AMK on tarjonnut runsaasti ilmaisia koulutuksia. Yrittäjien osallistuminen koulutuksiin on ollut suhteellisen vähäistä. Vuoden 2023 aikana jatketaan koulutustarjontaa laajana ja monipuolisena, mutta sen lisäksi on tarkoitus rakentaa uusia malleja, jotka sopivat aiempaa paremmin yrittäjien ajankäyttöön ja osuvat entistä tarkemmin yrittäjien tarpeisiin.
Alhainen työttömyysaste	Työllisyyden kuntakokeilun avulla kehitetään työnhakijoille ja yrityksille tarjottavia palveluja asiakaslähtöisesti. Valmistaudutaan ottamaan toimintatavaksi Pohjoismainen työvoimapalvelumalli vuonna 2022. Vastuutaho: Työvoimapalvelut	Nykyiset kuntaresurssit ja valtiolta siirtyvä te-resurssi.	Työttömyysaste.	Toteutunut, vuoden lopulla 5,2%, laskenut verrattuna edeltäviin vuosiin